

ВІДОМОСТІ
про самооцінювання освітньої програми

Заклад вищої освіти	Маріупольський державний університет
Освітня програма	36993 Політологія
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	052 Політологія

Відомості про самооцінювання є частиною акредитаційної справи, поданої до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти для акредитації зазначеної вище освітньої програми. Відповідальність за підготовку і зміст відомостей несе заклад вищої освіти, який подає програму на акредитацію.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID	ідентифікатор
ВСП	відокремлений структурний підрозділ
ЄДЕБО	Єдина державна електронна база з питань освіти
ЄКТС	Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система
ЗВО	заклад вищої освіти
ОП	освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про ЗВО (ВСП ЗВО)

Реєстраційний номер ЗВО у ЄДЕБО	19
Повна назва ЗВО	Маріупольський державний університет
Ідентифікаційний код ЗВО	26593428
ПІБ керівника ЗВО	Трофименко Микола Валерійович
Посилання на офіційний веб-сайт ЗВО	http://www.mdu.in.ua

2. Посилання на інформацію про ЗВО (ВСП ЗВО) у Реєстрі суб'єктів освітньої діяльності ЄДЕБО

<https://registry.edbo.gov.ua/university/19>

3. Загальна інформація про ОП, яка подається на акредитацію

ID освітньої програми в ЄДЕБО	36993
Назва ОП	Політологія
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	052 Політологія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Тип освітньої програми	Освітньо-наукова
Вступ на освітню програму здійснюється на основі ступеня (рівня)	Магістр (ОКР «спеціаліст»)
Структурний підрозділ (кафедра або інший підрозділ), відповідальний за реалізацію ОП	Кафедра міжнародних відносин та зовнішньої політики
Інші навчальні структурні підрозділи (кафедра або інші підрозділи), залучені до реалізації ОП	<i>відсутня</i>
Місце (адреса) провадження освітньої діяльності за ОП	м. Маріуполь, пр. Будівельників, 129
Освітня програма передбачає присвоєння професійної кваліфікації	<i>не передбачає</i>
Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП (за наявності)	<i>відсутня</i>
Мова (мови) викладання	Українська
ID гаранта ОП у ЄДЕБО	156210
ПІБ гаранта ОП	Пашина Наталія Полікарпівна
Посада гаранта ОП	Професор
Корпоративна електронна адреса гаранта ОП	np_pashyna@mdu.in.ua
Контактний телефон гаранта ОП	+38(050)-168-38-50
Додатковий телефон гаранта ОП	<i>відсутній</i>

Форми здобуття освіти на ОП	Термін навчання
очна денна	4 р. 0 міс.
заочна	4 р. 0 міс.

4. Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження

Керуючись потребою у наукових та науково-педагогічних співробітниках на ринку праці, у 2005 р. на кафедрі міжнародних відносин та зовнішньої політики була відкрита аспірантура за спеціальністю 23.00.02 – політичні інститути та процеси. Це дозволило залучити до наукової діяльності талановиту молодь, випускників МДУ та інших регіональних закладів вищої освіти, а також працівників державних та місцевих органів влади, зумовити новий імпульс у розвитку вищого навчального закладу як провідного освітнього і науково-культурного центру Приазов'я, надати можливість запровадити новітні технології професійної підготовки фахівців відповідно до Болонського процесу.

За результатами навчання з 2005 р. до 2019 р. 17 випускників спеціальності отримали звання кандидата політичних наук. В подальшому вони становили основу професорсько-викладацького складу спеціалізованих кафедр МДУ та інших ЗВО України та зарубіжжя; науково-дослідних інститутів; органів державної влади та місцевого самоврядування; громадсько-політичних організацій.

Постійний посилений інтерес до спеціальності зумовив у 2016 р. отримання ліцензії на розширення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні за спеціальністю 052 Політологія, відповідно до Наказу МОН України № 523 від 18.05.2016 р.

(http://mdu.in.ua/Nauch/aspirantura/nmon_523_nakaz_mon_shhodo_licenzuvannja.pdf).

При розробці освітньо-наукової програми у 2016 р. було враховано досвід підготовки докторів філософії в інших ЗВО України (http://mdu.in.ua/Nauch/aspirantura/ONP/onp_052_politologija.pdf). Її розробниками стали досвідчені науково-педагогічні працівники (доктори політичних наук – Балабанов К.В. та Пашина Н.П., доктор історичних наук – Грідіна І.М., кандидат політичних наук – Трофименко М.В.). Склад групи забезпечення спеціальності на 100 % представлений науково-педагогічними працівниками, які мають науковий ступінь та не менш 7 пунктів у переліку видів і результатів професійної діяльності згідно Ліцензійних умов впровадження освітньої діяльності.

У 2018 р. на підставі рекомендацій МОН України було оновлено структуру освітніх програм в МДУ, відповідно до цього у 2019 р. відбулось оновлення ОНП «Політологія» (протокол засідання Вченої ради МДУ від 27.06.2019 р. № 11) (http://mdu.in.ua/Nauch/aspirantura/ONP/2019/onp_052_politologija-2019.pdf). Протягом 2019-2020 н.р. було здійснено моніторинг ОНП за участю внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів. Результатом проведеного аналізу стало затвердження чинної ОНП «Політологія» (протокол засідання Вченої ради МДУ від 24.06.2020 р. № 10) (http://mdu.in.ua/Nauch/aspirantura/ONP/2020/onp_052_politologija_2020.pdf).

Наказом МОН від 27.06.2019 № 940-л на спеціальності 052 «Політологія» на третьому освітньо-науковому рівні доктор філософії надано можливість здійснення підготовки іноземців та осіб без громадянства у межах ліцензійного обсягу (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/pravo-diyalnosti/2019/11/13/derzhavuniversitet61.pdf>).

5. Інформація про контингент здобувачів вищої освіти на ОП станом на 1 жовтня поточного навчального року у розрізі форм здобуття освіти та набір на ОП (кількість здобувачів, зарахованих на навчання у відповідному навчальному році сумарно за усіма формами здобуття освіти)

Рік навчання	Навчальний рік, у якому відбувся набір здобувачів відповідного року навчання	Обсяг набору на ОП у відповідному навчальному році	Контингент студентів на відповідному році навчання станом на 1 жовтня поточного навчального року		У тому числі іноземців	
			ОД	З	ОД	З
1 курс	2020 - 2021	10	5	5	0	1
2 курс	2019 - 2020	11	5	6	0	1
3 курс	2018 - 2019	10	5	5	0	0
4 курс	2017 - 2018	5	3	2	0	0

Умовні позначення: ОД – очна денна; ОВ – очна вечірня; З – заочна; Дс – дистанційна; М – мережева; Дл – дуальна.

6. Інформація про інші ОП ЗВО за відповідною спеціальністю

Рівень вищої освіти	Інформація про освітні програми
початковий рівень (короткий цикл)	програми відсутні
перший (бакалаврський) рівень	1007 Політологія
другий (магістерський) рівень	35134 Політологія. Політична аналітика та експертиза
третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий)	36993 Політологія

7. Інформація про площі приміщень ЗВО станом на момент подання відомостей про самооцінювання, кв. м.

	Загальна площа	Навчальна площа
Усі приміщення ЗВО	30884	6702
Власні приміщення ЗВО (на праві власності, господарського відання або оперативного управління)	30884	6702
Приміщення, які використовуються на іншому праві, аніж право власності, господарського відання або оперативного управління (оренда, безоплатне користування тощо)	0	0
Приміщення, здані в оренду	0	0

Примітка. Для ЗВО із ВСП інформація зазначається:

- щодо ОП, яка реалізується у базовому ЗВО – без урахування приміщень ВСП;
- щодо ОП, яка реалізується у ВСП – лише щодо приміщень даного ВСП.

8. Документи щодо ОП

Документ	Назва файла	Хеш файла
Освітня програма	<i>ОНП політологія 2020.pdf</i>	HU4H/gP5koMooBk4a+jq4apdRQB1/5K+sYoZAv1BcxE= =
Навчальний план за ОП	<i>НП 052 Політологія 2020.PDF</i>	1tF2g+C8Xo7aBJKuWrt66/rN5tuUtIkjJNcCEBwvvcA=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Рецензія на ОНП Політологія 2020.pdf</i>	8dzm1Jhl4fbm6Igrm8loa/WvD9dX16Jp88IXiLDnAUw=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Рецензія на ОНП Політологія 1.pdf</i>	iTt2PdUYW2GUuvvFEIKumxl8eVXXrwxYuXUof1ys5f4=

1. Проектування та цілі освітньої програми

Якими є цілі ОП? У чому полягають особливості (унікальність) цієї програми?

Мета ОНП: підготовка здобувачів третього освітньо-наукового рівня до самостійної фахової діяльності в науковій, педагогічній, владно-управлінській, громадсько-політичній, експертно-аналітичній та інформаційній сферах, формування компетентностей, необхідних для продукування нових ідей в дослідницько-інноваційній та практичній діяльності щодо розв'язування комплексних проблем в сфері політології.

ОНП передбачає: теоретико-методологічну та практичну підготовку висококваліфікованих, конкурентоспроможних фахівців спеціальності 052 «Політологія», інтегрованих у вітчизняний та міжнародний науково-освітній та політичний простір. Особливістю ОНП є комплексний підхід, який поєднує освітні завдання, дослідницькі інтереси аспірантів, потреби майбутніх роботодавців (стейкхолдерів), та актуальні запити сучасної політичної практики. Унікальність ОНП полягає в раціональному підборі і поєднанні дисциплін циклу загальної та практичної підготовки, нормативних та вибіркового циклу професійної підготовки. Оригінальний комплекс дисциплін професійної підготовки забезпечує теоретичну підготовку майбутніх фахівців з політології та дає змогу опанувати окремі інструменти з аналізу політики, підготувати аналітиків, консультантів, експертів для організації з прикладних досліджень проблем політичного життя в країнах світу, Україні та регіоні.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні документи ЗВО, що цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО

Цілі ОНП відповідають та детермінуються місією і стратегією Маріупольського державного університету – зміцнення науково-освітнього та інноваційного потенціалу країни шляхом розвитку людського капіталу, продукування і поширення нових знань, практичне втілення євроінтеграційних прагнень Української держави. (<http://mdu.in.ua/>; http://mdu.in.ua/index/msu_2012/0-77). Призначенням ЗВО є створення сприятливих умов для забезпечення якості освіти, поглиблення міжнародних зв'язків і входження до світового освітнього простору на принципах законності, прозорості, самостійності, незалежності, толерантного ставлення до учасників освітнього процесу з дотриманням вимог академічної доброчесності. http://mdu.in.ua/Ucheb/normativnye/pro_rozrobku-monitoring-peregljad-udoskonalennja_t.pdf;
http://mdu.in.ua/Dokumenty/ustanovchi/kolektivnij_dogovir_mizh_administracieju_ta_trudov.pdf;
http://mdu.in.ua/Dokumenty/polozhennia/polozhennja_pro_organizaciju_osvitnogo_procesu.pdf;
http://mdu.in.ua/Dokumenty/polozhennia/polozhennja_pro_akademichnu_dobrochesnist_v_mdu.pdf. Відповідно загальна політика, концепція, та зміст освітньої діяльності кафедри міжнародних відносин та зовнішньої політики в

розробці цілей ОНП є надання європейської якості освіти кожному здобувачеві для забезпечення його конкурентоспроможності на вітчизняному та міжнародному наукових та освітніх ринках, що дозволить зробити позитивний внесок у суспільний поступ.

Опишіть, яким чином інтереси та пропозиції таких груп заінтересованих сторін (стейкхолдерів) були враховані під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП:
- здобувачі вищої освіти та випускники програми

Інтереси та пропозиції здобувачів вищої освіти та випускників програми враховуються під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОНП. Моніторинг проводиться в формі опитувань (<http://history.mdu.in.ua/index/mvzp/0-24>), обговорення на наукових та методичних семінарах (http://history.mdu.in.ua/news/na_kafedri_mizhnarodnikh_vidnosin_ta_zovnishnoji_politiki_vidbuvsja_naukovij_seminar_socialni_merezhi_jak_instrument_volonterstva_v_ukrajini/2021-02-19-219); http://history.mdu.in.ua/news/na_kafedri_mizhnarodnikh_vidnosin_ta_zovnishnoji_politiki_vidbuvsja_metodichnij_seminar_na_temu_akademichna_dobrochesnist_akademichnij_plagiat/2021-02-17-211) під час спільних консультацій зі стейкхолдерами (http://history.mdu.in.ua/news/zustrich_aspirantiv_specialnosti_politologija_iz_stejkkholderom_katerinoju_trimoju_ta_garantom_programi_natalieju_pashinoju/2020-12-21-197), в процесі апробації результатів досліджень аспірантів освітньо-наукової програми (http://history.mdu.in.ua/news/vidbulas_aprobacija_rezultativ_doslidzen_aspirantiv_specialnosti_politologija_v_ramkah_konferenciji_aktualni_problemi_nauki_ta_osviti/2021-02-05-203). Обговорення актуальних питань професійної та практичної підготовки здобувачів вищої освіти дозволили внести суттєві корективи у зміст освітньо-наукової програми з точки зору поглиблення мовної, фундаментальної та практичної компоненти ОНП.

- роботодавці

Впроваджено практику онлайн-опитувань зацікавлених роботодавців майбутніх докторів філософії з політології (https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLScBcysSmpGfCkMsQ-RvGdZ_hy5nvtyPnGtG1hYFe-Ft2nqkQ/viewform) та зустрічей з роботодавцями, консультації та з метою обговорення змісту ОНП (http://history.mdu.in.ua/news/vikladachi_aspiranti_ta_studentsi_istorichnogo_fakultetu_mdu_zustrilis_z_deputatom_v_erkhovnoji_radi_ukrajini_lubincem_dmitrom_valerijovichem/2020-02-25-11); http://history.mdu.in.ua/news/studenti_specialnostej_sociologija_ta_politologija_proveli_distancijnu_zustrich_zi_stejkkholderom_andriem_karakucom/2020-06-18-159; http://history.mdu.in.ua/news/zustrich_iz_stejkkholderom_katerinoju_trimoju/2020-06-11-154; http://history.mdu.in.ua/news/studenti_ta_vikladachi_kafedr_mizhnarodnikh_vidnosin_ta_zovnishnoji_politiki_ta_kulturologiji_proveli_zustrich_zi_stejkkholderom/2020-01-24-105; http://history.mdu.in.ua/news/zustrich_aspirantiv_specialnosti_politologija_iz_stejkkholderom_katerinoju_trimoju_ta_garantom_programi_natalieju_pashinoju/2020-12-21-197; http://history.mdu.in.ua/news/obgovorennja_op_ta_onp_na_zustrichi_aspirantiv_ta_studentiv_specialnosti_politologija_ta_sociologija_zi_stejkkholderom_natalieju_vibornovoju/2021-03-17-244). Пропозиції зацікавлених сторін були враховані під час формування професійних компетентностей (зокрема, СК-02, СК-04), співвіднесені з програмними результатами підготовки доктора філософії з Політології (РН-02, РН-05, РН-08).

- академічна спільнота

До формулювання цілей та визначення програмних результатів, рецензування ОНП було залучено партнерів кафедри з Київського університету імені Бориса Грінченка, Національного університету «Львівська політехніка», Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського, Інституту Всесвітньої історії НАН України Відділ трансатлантичних досліджень, Інституту вищої освіти НАПН України (http://history.mdu.in.ua/news/zustrich_aspirantiv_specialnosti_politologija_iz_stejkkholderom_katerinoju_trimoju_ta_garantom_programi_natalieju_pashinoju/2020-12-21-197); http://history.mdu.in.ua/news/narada_garantiv_z_obgovorennja_osvitno_profesijnikh_program_291_mizhnarodni_vidnosini_ta_opp_052_politologija_ta_032_istorija_ta_arkheologija/2021-02-26-227). Інтереси академічної спільноти в ОНП враховані через співпрацю з іншими університетами освіти та науковими установами України і зарубіжжя, в рамках Еразмус + (http://mdu.in.ua/news/balto_chornomorskij_zv_jazok_spivrobotniki_mdu_zvituvati_pro_realizaciju_proektu_erazmus_u_litvi/2020-01-31-3520), академічній мобільності (http://history.mdu.in.ua/news/vcheni_mdu_zvituvati_pro_realizaciju_proektu_erazmus/2019-07-01-7), міжнародного стажування; http://mdu.in.ua/news/erazmus_vcheni_mdu_vivchali_estonskij_dosvid_onlajn_vikladannja/2019-01-29-2884; http://mdu.in.ua/news/u_ssha_ta_u_17_krajnakh_svitu_teper_krashhe_rozumijut_ukrajinu_prorektor_mdu_mikola_trofimenko_projshov_stazhuvannja_v_americi/2018-03-05-2330).

- інші стейкхолдери

Стратегічним завданням розвитку університету є поглиблення інтеграції до європейського і світового науково-освітнього простору. На сьогодні університет реалізує понад 100 угод про міжнародне співробітництво. Викладачі кафедри є активними учасниками міжнародних комунікацій (зарубіжні стажування, в межах проекту Еразмус+, міжнародні конференції та тренінги, співробітництво з посольствами та міністерствами зарубіжних країн, керівництво Інформаційним центром ЄС в м. Маріуполі та ін. заходи), що дає можливість вивчати глобальний освітній простір, його перспективи й виклики, попит та інтереси міжнародних стейкхолдерів

http://mdu.in.ua/news/erazmus_vikladachi_mdu_projshli_trening_u_providnomu_universiteti_litvi_i_vidvidali_sejm/2018-12-11-2839;

http://mdu.in.ua/news/u_ssha_ta_u_17_krajinah_svitv_teper_krashhe_rozumijut_ukrajinu_prorektor_mdu_mikola_trofimenko_projshov_stazhuvannja_v_americi/2018-03-05-2330). Задля вивчення шляхів адаптації вищої освіти до вимог та тенденцій ринку праці ЄС, змісту очікуваних роботодавцями країн Європейського Союзу знань і навичок, в університеті проходять Дні Кар'єри ЄС, що реалізується у рамках проекту «Інформаційна підтримка Мереж ЄС в Україні», фінансується Представництвом Європейського Союзу та виконується громадськими організаціями «Фундація «Відкрите суспільство» і «Молодіжна Альтернатива» (http://mdu.in.ua/news/dosvid_mae_znachennja_23_zhovtnja_den_kar_eri_es/2020-10-19-3729); http://mdu.in.ua/Novosti2/02-2020/den_karery_es_programma.pdf).

Продемонструйте, яким чином цілі та програмні результати навчання ОП відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці

Цілі та програмні результати навчання ОНП відбивають розвиток політології як науки, навчальної дисципліни та професії і спрямовані на підготовку висококваліфікованих, конкурентоспроможних фахівців, інтегрованих у вітчизняний та міжнародний науково-освітній та організаційно-політичний простір, формування компетентностей, щодо розв'язування комплексних проблем в сфері політології. Проектування цілей та змісту ОНП здійснювалося на основі аналізу актуальних напрямків наукових досліджень в провідних політологічних центрах України (Інституті політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф.Кураса НАН України, Національному інституті стратегічних досліджень при Президенті України та ін.), фахових виданнях з політології, а також за допомогою ресурсів Наукової бібліотеки МДУ, яка окрім загальнодоступних ресурсних баз МДУ має власний, тимчасовий доступ (за кошти держбюджету) до п'яти закритих баз: Scopus (<https://www.scopus.com/>); Web of Science (<https://apps.webofknowledge.com/>); ScienceDirect (<https://www.sciencedirect.com/>).

Цілі ОНП та програмні результати навчання відповідають тенденціям ринку праці, оскільки реалізуються через актуальні для політичної науки та практики компоненти ОНП: «Аналіз державної політики», «Методологія та організація науково-дослідної роботи політолога», «Політичний консалтинг», «Аналіз та прогнозування політичних процесів», «Специфіка політичних конфліктів в сучасному світі», «Наукова комунікація іноземною мовою» та ін.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано галузевий та регіональний контекст

Оскільки територія, де знаходиться ЗВО, є зоною суспільно-політичної кризи і російської воєнної агресії, формулювання цілей та програмних результатів ОП, потенційних тематик наукових досліджень аспірантів відображають найбільш актуальні проблеми України та регіону, специфіку політичних процесів та політичних відносин в регіоні, особливості та завдання державної політики з урахуванням наслідків гібридної війни. Дисертаційні дослідження здійснювались/здійснюються в рамках держбюджетних («Південний Схід України в умовах суспільно-політичної кризи» 2015-2018 рр., номер держреєстрації 0217U004179; «Повернення та переосвоєння тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях: сучасний стан та перспективи» 2019-2021 рр., номер держреєстрації 0119U001312) науково-дослідних тем кафедри міжнародних відносин і зовнішньої політики. 40% тем дисертаційних досліджень аспірантів (А. Авер'янова, Ю. Гунзи, С. Махсми, Е. Татай) визначені з урахуванням регіонального контексту. Практикується обговорення цілей та програмних результатів навчання ОП зі стейкхолдерами регіональних інституцій та агенцій які є партнерами кафедри міжнародних відносин та зовнішньої політики (http://history.mdu.in.ua/news/studenti_ta_vikladachi_kafedr_mizhnarodnikh_vidnosin_ta_zovnishnoji_politiki_ta_kulturologiji_proveli_zustrich_zi_stejkkholderom/2020-01-24-105); http://history.mdu.in.ua/news/obgovorennja_op_ta_onp_na_zustrichi_aspirantiv_ta_studentiv_specialnosti_politologija_ta_sociologija_zi_stejkkholderom_natalieju_vibornovoju/2021-03-17-244).

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм

При формулюванні цілей та програмних результатів навчання ОНП «Політологія» було враховано практики підготовки докторів філософії з політології університетів-партнерів проекту Еразмус+ «Переосмислення регіональних досліджень: Балто-Чорноморський зв'язок», зокрема: Університет Вігаутаса Великого (Каунас, Литва) Університет Тарту (Естонія), Університеті імені Адама Міцкевича (Познань, Польща). Запозичення досвіду відбулось під час робочих зустрічей координаторів проекту та тренінгів (http://mdu.in.ua/news/spivrobotniki_mdu_zvituvali_pro_robotu_proektu_erazmus_u_polshhi/2019-04-17-3024; http://mdu.in.ua/news/erazmus_vikladachi_mdu_projshli_trening_u_providnomu_universiteti_litvi_i_vidvidali_sejm/2018-12-11-2839)

Розробка ОНП базувалась також на вивченні вітчизняного досвіду аналогічних ОНП інших ЗВО України: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Національний університет «Львівська політехніка», Національний університет «Острозька академія», Південноукраїнський національний педагогічний університет ім. К.Д. Ушинського.

Гарант ОНП «Політологія» Південноукраїнського національного педагогічного університету ім. К.Д. Ушинського д.політ.н. Наумікіна С.М. виступила рецензентом ОНП «Політологія» МДУ у 2020 р. Також прикладом врахування досвіду вітчизняних партнерів є наради гарантів (http://history.mdu.in.ua/news/narada_garantiv_z_obgovorennja_osvitno_profesijnikh_program_291_mizhnarodni_vidnosini_ta_opp_052_politologija_ta_032_istorija_ta_arkheologija/2021-02-26-227)

Продемонструйте, яким чином ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 052 Політологія третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти доктор філософії відсутній.

Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, поясніть, яким чином визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня?

Програмні результати освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії за спеціальністю 052 Політологія розроблені та відповідають вимогам Національної рамки кваліфікації (Постанова Кабінету міністрів України від 25.06.2020 № 519 «Про внесення змін у додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. №1341» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/519-2020-%D0%BF#Text>) восьмого рівня НРК зокрема:

- концептуальні та методологічні знання в галузі чи на межі галузей знань або професійної діяльності: РНО1;
- спеціалізовані уміння/навички і методи, необхідні для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій, розширення та переоцінки вже існуючих знань і професійної практики: РНО3;
- започаткування, планування, реалізація та коригування послідовного процесу ґрунтовного наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності: РНО2;
- критичний аналіз, оцінка і синтез нових та комплексних ідей: РНО7, РНО9;
- вільне спілкування з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством у цілому: РНО8;
- використання академічної української та іноземної мови у професійній діяльності та дослідженнях: РНО4, РНО5;
- демонстрація значної авторитетності, інноваційності, високий ступінь самостійності, академічна та професійна доброчесність, постійна відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності: РНО2;
- здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення: РНО6, РНО8.

2. Структура та зміст освітньої програми

Яким є обсяг ОП (у кредитах ЄКТС)?

48

Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?

0

Який обсяг (у кредитах ЄКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?

12

Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)?

Освітньо-наукова програма підготовки доктора філософії з політології структуровано за освітнім та науковим компонентами. Теоретичне навчання (освітня складова) здійснюється на основі поєднання лекційних та семінарських (практичних) занять з самостійною роботою аспіранта.

Практична підготовка передбачає проходження науково-дослідної або асистентської практики.

Обсяг освітньої складової становить 48 кредитів ЄКТС реалізується за півтори роки навчання (3 семестри). Зміст освітньої складової змістовно розподілено на два цикли: дисципліни загальної підготовки та дисципліни професійної підготовки, які забезпечують підготовку кваліфікованих фахівців-політологів, які на поглибленому рівні володіють категорійно-понятійним та аналітично-дослідницьким апаратом політичної науки, розгорнутими знаннями сучасної політичної теорії та практики, що цілком відповідає предметній області спеціальності 052 Політологія.

Дисципліни загальної підготовки (Актуальні проблеми філософії, Методологія наукової діяльності, ІКТ в сучасних наукових дослідженнях, Наукова комунікація іноземною мовою, Педагогіка вищої школи, Ділова українська мова) забезпечують формування у аспірантів загальних компетентностей (відповідно до п.27 Постанови Кабінету Міністрів України Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах) від 23 березня 2016 р. № 261), що є передумовою для вивчення дисциплін професійного циклу підготовки та формування предметних компетентностей, Предметну область спеціальності забезпечують нормативні дисципліни професійної підготовки та практична підготовка (14 кредитів) та вибіркові дисципліни професійної підготовки (12 кредитів).

Пакет Каталог вибірових дисциплін професійної підготовки є відкритими, їх розробляє випускова кафедра (http://history.mdu.in.ua/Navch/vybirkovyi/katalog_elektiv_052_politologija_tretogo_onr_2020.pdf). Варіативні дисципліни обираються аспірантом з урахуванням тематики дисертаційного дослідження (аспірант має обрати 3 дисципліни) та націлені на посилення формування професійних компетентностей, що можуть бути застосовані в

експертно-аналітичній, політико-консультаційній, громадській та суспільно-політичній діяльності (Аналіз та прогнозування політичних процесів, Актуальні проблеми політичної науки, Політичний консалтинг, Порівняльна політологія, Специфіка політичних конфліктів в сучасному світі, Проектний менеджмент).

Забезпечення оволодіння прикладними фаховими компетентностями, які можуть бути застосовані у викладацькій та науково-дослідній діяльності, здійснюється завдяки асистентській або науково-дослідній практиці протягом 4 тижнів.

Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає проведення власного наукового дослідження під керівництвом наукового керівника та оформлення його результатів у вигляді дисертації.

Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії?

Порядок формування індивідуальної освітньої траєкторії аспірантами спеціальності 052 «Політологія» в МДУ здійснюється відповідно до Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту», Положення про організацію освітнього процесу у Маріупольському державному університеті (http://mdu.in.ua/Dokumenty/polozhennia/polozhennja_pro_organizaciju_osvitnogo_procesu.pdf) через персональний шлях реалізації особистісного потенціалу, що формується з урахуванням його здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей і досвіду. Індивідуальна освітня траєкторія здобувача реалізується через індивідуальний навчальний план, який складається на підставі робочого навчального плану на кожний навчальний рік і затверджується в порядку, встановленому університетом (п. 3.10).

ОНП гарантує здобувачу вищої освіти на третьому освітньо-науковому рівні право обирати дисципліни обсягом не менше 25% кредитів ЄКТС від загального обсягу освітньої програми з «Каталогу елективних дисциплін циклу професійної підготовки спеціальності 052 політологія третього (освітньо-наукового) рівня»

(http://history.mdu.in.ua/Navch/vybirkovyi/katalog_elektiv_052_politologija_tretogo_onr_2020.pdf). До числа вибіркових освітніх компонентів включені практики: асистентська або науково-дослідна

Перелік вибіркових дисциплін підготовки здобувачів аналізується та оновлюється шляхом перегляду та перезатвердження освітньо-наукових програм та навчальних планів підготовки в аспірантурі.

Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін?

Процедура здійснення вибору регламентується Положенням про організацію освітнього процесу у Маріупольському державному університеті (наказ № 196 від 26 червня 2015) Положенням про вибіркові дисципліни у Маріупольському державному університеті (наказ МДУ № 361 від 24.12.2015) відповідно до Розділу X статті 62 Закону України «Про вищу освіту».

Вибір навчальних дисциплін здійснюється здобувачем вищої освіти у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та навчальним планом, в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти.

Обсяг дисципліни вільного вибору циклів професійної підготовки здобувача вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня становить 4 кредити ЄКТС (120 годин).

Вивчення дисциплін за вибором для здобувачів третього освітньо-наукового рівня вищої освіти відбувається в 2 та 3 семестрах та становить 360 год. / 12 кредитів.

Каталог елективних дисциплін циклу професійної підготовки освітньо-наукової програми є відкритим (http://history.mdu.in.ua/Navch/vybirkovyi/katalog_elektiv_052_politologija_tretogo_onr_2020.pdf), їх розробляє випускова кафедра. Варіативні дисципліни обираються аспірантом з урахуванням тематики дисертаційного дослідження (аспірант має обрати 3 дисципліни).

Вибір дисциплін здійснюється на початку навчального семестру або року, у якому передбачено їх викладання.

Механізм обрання включає: написання заяви аспіранта про включення в індивідуальний навчальний план дисциплін або практики, рішення засідання кафедри та остаточне формування груп для вивчення дисциплін циклу професійної підготовки за вибором аспіранта Наказом МДУ.

Таким чином, в Маріупольському державному університеті реалізується стаття 62 розділу X Закону України «Про вищу освіту» щодо вибору здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та навчальним планом, в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти.

Окрім вибору трьох елективних дисциплін здобувач третього освітньо-наукового рівня вищої освіти спеціальності Політологія може обрати в 4 семестрі вид практичної підготовки науково-дослідну або асистентську практику в загальному обсязі 4 кредити ЄКТС.

Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності

Практична підготовка аспірантів здійснюється під час проходження асистентської або науково-дослідної практики за вибором, що передбачені ОНП в обсязі 4 кредити ЄКТС (120 годин) протягом 4 тижнів в четвертому семестрі, відповідно до «Положення про проведення практик здобувачів вищої освіти МДУ», від 24.02.2021 (http://mdu.in.ua/Ucheb/normativnye/polozhennja_pro_provedennja_praktik.pdf). Вибір практичної підготовки здійснюється на початку четвертого семестру з написанням відповідної заяви на ім'я завідувача кафедри.

Метою асистентської практики є розвиток професійно-педагогічних компетентностей, набуття практичних навичок та досвід проведення викладацької роботи у закладах вищої освіти III-IV рівнів акредитації, зокрема за профілем отриманої спеціальності після отримання здобувачами вищої освіти наукового ступеня доктора філософії (PhD). Метою науково-дослідної практики є забезпечення й розвиток навичок та вмій здійснення самостійної науково-дослідної роботи, дослідження та експериментування.

Основною базою для практичної підготовки аспірантів є кафедра міжнародних відносин та зовнішньої політики.

Допускається проходження практики аспірантами в інших ЗВО України або за кордоном, наукових установах, які здійснюють педагогічну діяльність та мають наукові здобутки у сфері наукової проблематики аспірантів (на підставі механізму, прописаного у п.2.2-2.4 «Положення про проведення практик здобувачів вищої освіти МДУ»).

Продемонструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж періоду навчання, які відповідають цілям та результатам навчання ОП результатам навчання ОП

Освітня та наукова складова ОНП передбачають формування та набуття у аспірантів соціальних навичок у відповідності до «Положення щодо політики розвитку soft skills в МДУ» (http://mdu.in.ua/Ucheb/normativnye/polozhennja_pro_soft_skills.pdf).

В освітній складовій дисципліни загального та професійного спрямування орієнтовані на результати навчання, що формують соціальні навички. В процесі оновлення ОНП формування soft skills було розширено шляхом включення в навчальний план аспірантів дисциплін: Ділова українська мова, у 2019 р. та Педагогіка вищої школи у 2020 р. як загальні освітні компоненти. Крім того, за результатами моніторингу ОНП в 2020 р. було розширено перелік вибіркового компонентів за рахунок дисципліни «Проектний менеджмент», яка формує навички креативності, працювати в команді тощо.

Формування soft skills відбувається під час практичної підготовки та через реалізацію індивідуальної освітньої траєкторії. Для розвитку соціальних навичок направлених на підвищення академічних досягнень для аспірантів проводяться майстер класи.

У рамках реалізації наукової складової аспіранти залучені до організації та проведення науково-комунікативних заходів в МДУ, де набувають навички комунікації, лідерства, працювати в команді (Положення про організацію та проведення науково-комунікативних заходів у Маріупольському державному університеті (http://mdu.in.ua/Nauch/seminary-i-konf/polozhennja_naukovi_zakhodi.pdf), плани проведення наукових заходів - http://mdu.in.ua/index/seminari_i_konferenciji/0-17).

Яким чином зміст ОП ураховує вимоги відповідного професійного стандарту?

Професійний стандарт відсутній.

Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)?

Співвіднесення обсягу освітніх компонентів ОНП із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти розраховується відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у МДУ (http://mdu.in.ua/Dokumenty/polozhennia/polozhennja_pro_organizaciju_osvitnogo_procesu.pdf).

Навантаження з дисципліни впродовж семестру складається з аудиторних годин (лекцій, практичних, семінарських, лабораторних занять, консультацій), самостійної роботи, підготовки та проходження контрольних заходів, на які розподіляються кредити, встановлені для навчальних дисциплін. Відповідно до п. 3.3.9. «Положення про організацію освітнього процесу у МДУ» самостійна робота здобувача вищої освіти є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять. Час, відведений для самостійної роботи регламентується робочим навчальним планом, який затверджується щорічно, і включає загальний графік навчального процесу і розподіл освітніх компонент і повинен становити не менше 1/2 та не більше 2/3 від загального обсягу навчального часу для вивчення конкретної навчальної дисципліни.

Відповідно п. 4.2. максимальне тижневе аудиторне навантаження не повинно перевищувати 24 години. Згідно плану ОНП «Політологія» аудиторне навантаження розраховане на 1-3 семестри, в яких середня кількість годин навчальних занять на тиждень становить: 1 семестр – 11 годин, 2 семестр – 14 годин, 3 семестр – 6 годин.

Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, продемонструйте, яким чином структура освітньої програми та навчальний план зумовлюються завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Дуальна освіта як форма навчання в МДУ наразі не запроваджена, тому підготовка здобувачів вищої освіти за такою формою освіти на ОНП Політологія не здійснюється.

3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП

<http://mdu.in.ua/index/vstup/0-67>

Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників ураховують особливості ОП?

Вступ до аспірантури здійснюється на підставі Правил прийому до МДУ, які затверджуються Вченою радою університету як додаток (http://mdu.in.ua/Nauch/aspirantura/pravila_prijomu_do_aspiranturi_mdu_u_2021_rosi.pdf). На конкурсній основі приймаються особи, які здобули вищу освіту ступеня магістра (освітньо-кваліфікаційний

рівень спеціаліста).

Конкурсний відбір здійснюється за результатами вступних випробувань і проводиться на основі розрахунку конкурсного балу. Конкурсний бал формується як сума результатів вступних іспитів помножених на встановлені коефіцієнти та додаткових балів за навчальні та наукові досягнення. Вступні випробування до аспірантури університету складаються з:

- вступного іспиту зі спеціальності (в обсязі програми рівня вищої освіти магістра) і презентації дослідницької пропозиції, в якій обґрунтовується тематика майбутнього дисертаційного дослідження, його актуальність, стан розробки;

- вступного іспиту з іноземної мови (англійської) в обсязі, який відповідає рівню B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти.

В разі вступу особи з іншої галузі знань (спеціальності) ніж та, яка зазначена в дипломі магістра (спеціаліста), призначається додаткове вступне випробування у формі співбесіди, а його зміст визначається у програмі вступного іспиту зі спеціальності, яка оприлюднюється на офіційному сайті університету.

Отже, в Правилах прийому відображаються основні вимоги вступу до аспірантури.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО регулюється:

Інструкцією про порядок визначення академічної різниці та перезарахування навчальних дисциплін у Маріупольському державному університеті (Наказ МДУ № 239 від 09.07.2019, протокол засідання Вченої ради МДУ № 11 від 27.06.2019) (http://mdu.in.ua/Ucheb/normativnye/instrukcija_pro_porjadok_viznachennja_akademichnoj.pdf);

Положенням про порядок переведення, поновлення та вступу на паралельне навчання у Маріупольському державному університеті (Наказ МДУ № 71 від 16.02.2017, протокол засідання Вченої ради МДУ № 10 від 02.02.2017) (http://mdu.in.ua/Ucheb/normativnye/polozhennja_pro_perevedennja-ponovlennja_ta_vstupu.pdf);

Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність у Маріупольському державному університеті (Наказ МДУ № 350 від 10.11.2016) (http://mdu.in.ua/Ucheb/normativnye/polozhennja_pro_porjadok_realizacii_prava_na_akad.pdf).

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)?

На даній ОП таких випадків не було

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

В Маріупольському державному університеті процедура визнання результатів навчання, отриманих здобувачами у неформальній освіті, регулюється Порядком визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті (Наказ МДУ № 93 від 06.04.2020, протокол Вченої ради МДУ № 7 від 01.04.2020) (http://mdu.in.ua/Ucheb/normativnye/porjadok_viznannja_neformalna_osvita.pdf).

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)?

На даній ОП таких випадків не було.

4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Продемонструйте, яким чином форми та методи навчання і викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання? Наведіть посилання на відповідні документи

Форми та методи навчання і викладання в МДУ реалізуються відповідно до Положення про організацію освітнього процесу (№326 від 28.12.2020,

http://mdu.in.ua/Dokumenty/polozhennja/polozhennja_pro_organizaciju_osvitnogo_procesu.pdf). За ОП форми та методи навчання є практично спрямованими, націленими на формування та активізацію науково-пошукової діяльності аспірантів, що досягається через опанування здобувачами змісту окремих ОК, представлених у таких формах: лекції (проблемні лекції, інтерактивні лекції, лекції-візуалізації); семінарські/практичні заняття; самостійна робота (індивідуально-дослідні завдання та проекти); робота з науковим керівником (консультації, обговорення проміжних результатів досліджень); інтеграція до наукового співтовариства (участь у семінарах, конференціях, публікація результатів досліджень).

Під час аудиторних занять використовуються інтерактивні методи навчання: дискусії, мозковий штурм, ділові ігри, кейс-стаді (ситуаційний аналіз), які дозволяють здобувачам засвоїти комунікативні ОК. Самостійна робота забезпечує інтелектуальну незалежність здобувача, навички самоорганізації, ведення проектів, вміння планувати свій час.

Відповідність форм та методів навчання і викладання програмним результатам навчання окремо за кожним ОК прописується в робочих програмах навчальних дисциплін, форма яких передбачає корелювання результатів

навчання за дисципліною з програмними результатами навчання ОНП (див. Табл. 4 ОНП - Матриця відповідності програмних результатів навчання та компетентностей ОК програми).

Продемонструйте, яким чином форми і методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань?

Студентоцентризований підхід у МДУ та в освітньому процесі заявленої ОНП реалізується через:

- участь аспірантів у формуванні освітніх програм шляхом систематичного моніторингу якості освітніх послуг (щорічні анкетування «Аналіз якості вищої освіти» (https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSeBHeLRTteerH_LolD1KA4GunrLHk1sZDFVEi1DsigIMfxgyA/viewform));
- гнучкі навчальні траєкторії (вибір навчальних дисциплін не менше 25%);
- використання зручних для аспірантів форм та методів надання освітніх послуг, зокрема мобільності;
- повага й увага до аспірантів та їхніх потреб (створення належних умов для роботи над науковим дослідженням, публікації проміжних і остаточних результатів);
- забезпечення автономності особистості здобувача у поєднанні із відповідним супроводом та підтримкою з боку викладача та наукового керівника/консультанта (бібліотека МДУ забезпечує вільний доступ до світових електронних бібліотек та дистанційних послуг (<http://mdu.in.ua/index/biblioteka/o-10>));
- участь аспірантів у формуванні освітньої політики факультету (через членство у конференції трудового колективу факультету);
- наявність належних процедур реагування на скарги аспірантів відповідно до: Процедури вирішення конфліктних ситуацій на факультетах (Додаток до Положення про факультет МДУ) http://mdu.in.ua/Dokumenty/pidrozdily/polozhennja_pro_fakultet.pdf; Етичного Кодексу МДУ (http://mdu.in.ua/Dokumenty/obgovorennia/2021/etichnij_kodeks_nova_redakcija.pdf) тощо.

Продемонструйте, яким чином забезпечується відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи

Відповідність методів навчання та викладання академічній свободі аспірантів на ОНП «Політологія» забезпечується через:

1. вибір власної траєкторії навчання (вибір навчальних дисциплін) та досліджень;
2. вибір методології, яка не суперечить діючому законодавству;
3. свободу оцінки (публічні виступи, дебати, участь у конференціях) та розповсюдження результатів наукових досліджень (публікації) за умов дотримання академічної етики;
4. членства у наукових товариствах та спілках, обиратися у їх керівний склад (створення та діяльність Ради молодих вчених МДУ (http://mdu.in.ua/index/rada_molodikh_vchenikh_mdu/o-240), наукового товариства студентів та аспірантів (Диспут клуб «Виклики XXI століття» (<https://www.facebook.com/IRFADep>), ГО «Ліга політологів-міжнародників «Дипкорпус» (<https://www.facebook.com/mrpldipcorpus>)).

Відповідність методів навчання та викладання академічній свободі науково-педагогічних працівників забезпечується через

- розробку авторських робочих програм навчальних дисциплін,
- форм, методів, засобів навчання й оцінювання рівня знань аспірантів;
- можливість творчого наповнення змісту дисциплін, їх щорічного оновлення;
- вільне обрання способів викладання, зокрема із застосуванням сучасних технологій;
- право на участь у розробці освітніх програм, зокрема навчальних планів, методичних матеріалів;
- право на вибір підручників, навчальних посібників, наукових матеріалів відповідно до освітньої програми та в порядку, встановленому законодавством про освіту.

Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів *

Забезпечення інформованості аспірантів щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів здійснюється через вільний доступ до оприлюднених ОНП, робочих програм, комплексів навчально-методичного забезпечення дисциплін, методичних рекомендацій до певних видів і форм навчальної роботи. Інформація про ОНП, графік навчального процесу на поточний навчальний рік (на початку навчального року), графік екзаменаційної сесії оприлюднюються на сайті МДУ відділом аспірантури (<http://mdu.in.ua/index/aspirantura/o-18>).

Доступ до інформаційних джерел за окремими ОК на навчальному порталі MOODLE МДУ аспіранти отримують на початку навчання через присвоєння персонального логіну і паролю Навчальною лабораторією з розвитку дистанційного навчання та автоматизованих систем управління. На початку вивчення певного освітнього компоненту викладач надає здобувачам всю необхідну інформацію щодо змісту; процедури; результатів навчання; видів, форм та методів роботи; контрольних заходів; рекомендованих інформаційних джерел. Ознайомлення здобувачів зі змістом та результатами практичної підготовки здійснюється у форматі установчих та підсумкових конференцій.

Проміжкові підсумки набутих результатів навчання здійснюються відповідно до індивідуального плану здобувача, графіка навчального процесу. Дана інформація завчасно доводиться до відома здобувачів в інтерактивному та друкованому форматі.

Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП

Специфіка ОНП передбачає основним результатом навчання оволодіння універсальними навичками дослідника, необхідних для підготовки, презентації та захисту дисертаційного дослідження. Тематика наукових досліджень аспірантів враховується при викладанні усіх дисциплін ОНП, розробці самостійної роботи та творчих завдань, що відображено у робочих програмах навчальних дисциплін. Дисципліна «Наукова комунікація іноземною мовою» надає здобувачам можливість здійснити апробацію результатів наукового дослідження іноземною мовою. Практична підготовка (Науково-дослідна/асистентська практика) здійснюється за проблематикою науково-дослідних інтересів здобувачів.

Результати досліджень викладачів та аспірантів використовуються у підготовці навчально-методичних матеріалів (Політичні процеси та політичні відносини : навч. посібник; Аналіз державної політики : навч. посібник; Методичні рекомендації до виконання індивідуальної роботи за методикою кейс-стаді з дисципліни «Аналіз державної політики»; Методичні рекомендації для самостійної роботи до дисципліни «Методологія та організація науково-дослідної роботи політолога»), при розробці лекцій навчальних дисциплін та оприлюднюються у науковому виданні Віснику МДУ Серія: Історія. Політологія (категорія «Б») (<http://visnyk-politologia.mdu.in.ua/>), матеріалах конференцій та круглих столів (http://mdu.in.ua/index/materiali_konferencij/o-147). У МДУ створено Електронний інституційний репозитарій (eIR MSU), який забезпечує постійний та надійний доступ до наукових досліджень викладачів, співробітників, аспірантів та студентів МДУ (<http://91.250.23.215:8080/jspui/>).

У МДУ функціонують Рада молодих вчених (http://mdu.in.ua/index/rada_molodikh_vchenikh_mdu/o-240), наукові товариства студентів та аспірантів, зокрема «Диспут клуби «Виклики ХХІ століття»

(<https://www.facebook.com/IRFADep>), які разом з ГО «Ліга політологів-міжнародників «Дипкорпус»

(<https://www.facebook.com/mrpldipcorpus>) є платформами для презентації та обміну результатами наукових досліджень

(http://history.mdu.in.ua/news/v_disput_klubi_vikliki_xxi_stolittja_obgovorjuvali_perspektivi_evroskepticizmu_ta_populizmu/2021-03-01-228).

Аспіранти беруть участь у виконанні науково-дослідних тем кафедри: «Південно-східний регіон України в умовах суспільно-політичної кризи», державний реєстраційний №0116U000055, (2016-2018 рр.) та «Повернення та переосвоєння тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях: сучасний стан та перспективи» (номер державної реєстрації 0119 U 001312 (2019-2021 рр.); «Середземномор'я у сучасних регіональних та глобальних процесах» 2012-2018 рр.; «Трансформація політичних систем країн світу в умовах глобалізації» (номер державної реєстрації 0119U001313

2019-2021 рр. (<http://history.mdu.in.ua/index/mvzp/o-14>); у щорічній міжнародній Інтернет-конференції «Тенденції розвитку сучасної системи міжнародних відносин та світового політичного процесу»

(http://mdu.in.ua/Nauch/Konf/2020/Zbirnyk_TRSSMVSP_20.pdf).

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст навчальних дисциплін на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Робочі програми та комплекси навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін (КНМЗНД) затверджуються щорічно рішенням кафедри на початку кожного навчального року, відповідно до «Положення про комплекс навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни МДУ»

(http://mdu.in.ua/Ucheb/normativnye/polozhennja_knmznd_zmini_listopad_2018.pdf). За результатами викладання дисципліни у наступні роки автори вносять зміни до КНМЗНД з метою поліпшення якості викладання, повного відображення сучасного стану науки та практики.

Оновлення освітніх компонентів ОНП забезпечується через кореляцію навчальних дисциплін з науковими інтересами викладачів, з проблематикою їх стажувань, участю у програмах академічної мобільності, науковими публікаціями, апробацією результатів науково-дослідної роботи на наукових та науково-практичних конференціях, форумах, круглих столах тощо. Наукові результати, отримані у межах виконання науково-дослідними тем доповнюють та оновлюють зміст компонентів ОНП: обов'язкових («Методологія та організація науково-дослідної роботи політолога», «Політичні процеси та політичні відносини», «Аналіз державної політики» та вибіркового «Політичний консалтинг», «Проектний менеджмент», «Актуальні проблеми політичної науки»).

Приклади оновлення змісту освітніх компонентів на основі наукових досягнень:

- за результатами проходження стажування у Балтійському науково-дослідному інституті проблем трансформації економічного простору (м. Ріга, Латвія) на тему «Інноваційні освітні технології: досвід країн Європейського Союзу та його впровадження в підготовку фахівців з політології та управління» у 2017 р. професор Пашина Н.П. оновила зміст освітньої компоненти «Аналіз державної політики»;

- наукові публікації у наукометричній базі Scopus у 2019 р. стали основою для оновлення тематичного модуля «Політична ідентичність як ресурс демократичної трансформації суспільства» в дисципліні «Політичні процеси та політичні відносини» професора Пашиної Н.П.;

- за результатами міжнародних стажувань доцента кафедри Пахоменко С.П. до ОНП у 2020-2021 н.р. як вибірково дисципліну включено «Проектний менеджмент», зміст якої базується на досвіді грантової проектної діяльності;

- зміст освітньої компоненти «Методологія та організація наукових досліджень» було оновлено за результатами стажування Грідіної І.М. у Школі політичної аналітики НаУКМА в рамках проекту «Developing collaboration between universities, civil society, and local government through the creation of a network of university think tanks» тощо.

Питання вдосконалення основних компонентів ОНП з урахуванням задоволення потреб роботодавців здійснюються під час зустрічей зі стейкхолдерами

(http://history.mdu.in.ua/news/zustrich_iz_stejkholderom_katerinoju_trimoju/2020-06-11-154;

http://history.mdu.in.ua/news/vikladachi_aspiranti_ta_studentsi_istorichnogo_fakultetu_mdu_zustrilis_z_deputatom_ve_rkhovnoji_radi_ukrajini_lubincem_dmitrom_valerijovichem/2020-02-25-111).

Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО

Інтернаціоналізація навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОНП реалізується через:

- низку двосторонніх договорів про співпрацю із зарубіжними ЗВО (<http://mdu.in.ua/index/ugody/0-13>);
- міжнародний проект Еразмус+ «Переосмислення регіональних досліджень: Балто-Чорноморський зв'язок» (http://mdu.in.ua/index/programma_erasmus/0-287);
- міжнародні стажування викладачів та здобувачів (Пашина Н.П. - Балтійський науково-дослідний інститут проблем трансформації економічного простору (м. Ріга, Латвія), Пахоменко С.П., Лисак В.Ф. – Інститут політичних досліджень ім. Йохана Скитта м. Тарту, Естонія) тощо.
- участь у міжнародних зарубіжних конференціях, форумах, семінарах;
- публікації у наукових виданнях з політології які індексуються в Scopus та/або Web of Science, всі викладачі кафедри мають такі статті (http://history.mdu.in.ua/kaf/MO/spisok_naukovikh_prac.pdf);
- залучення до наукового процесу провідних фахівців-політологів із зарубіжних ЗВО (http://history.mdu.in.ua/news/v_disput_klubi_vikliki_xxi_stolittja_obgovorjuvali_perspektivi_evroskepticizmu_ta_populizmu/2021-03-01-228), (http://history.mdu.in.ua/news/na_kafedri_mizhnarodnikh_vidnosin_ta_zovnishnoji_politiki_vidbuvsja_naukovij_seminar_socialni_merezhi_jak_instrument_volonterstva_v_ukrajini/2021-02-19-219) та інші;
- відкритий доступ через наукову бібліотеку МДУ до міжнародних науково-інформаційних ресурсів: Scopus, Web of Science, ScienceDirect, "Window on America тощо (<http://slibr.mdu.in.ua/>).

5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Опишіть, яким чином форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання?

У МДУ затверджено та діє Положення про організацію контролю та оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти (http://mdu.in.ua/Dokumenty/polozhennia/polozhennja_pro_organizaciju_kontrolju_ta_ocinjuva.pdf), яке є складовою системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти і встановлює сукупність організаційно-методичних заходів щодо перевірки та оцінювання знань, умінь і навичок здобувачів вищої освіти, набуття ними фахових компетентностей. Основними формами оцінювання знань здобувачів є вхідний (попередній), поточний, рубіжний (тематичний, модульний), підсумковий контроль.

Вхідний (попередній) контроль проводиться з метою визначення здатності здобувача до вивчення навчальної дисципліни (окремих змістових модулів) або з тих дисциплін, які передували її вивченню; виявлення залишкових знань із раніше вивчених суміжних дисциплін, які необхідні для успішного засвоєння даної дисципліни. Основна мета поточного контролю - виявлення ступеню розуміння здобувачем засвоєного навчального матеріалу та вміння застосовувати його у практичній роботі через зворотного зв'язок між викладачем та здобувачем у процесі навчання. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять, а також за результатами виконання завдань для самостійної та індивідуально-творчої роботи. Поточний контроль знань здобувачів упродовж одного семестру включає бали за роботу на семінарських, практичних, лабораторних та індивідуальних заняттях, а також оцінювання всіх видів самостійної роботи, запланованих у робочій програмі навчальної дисципліни.

Модульний контроль здійснюється у формі модульної контрольної роботи (МКР) для оцінювання результатів опанування змістовими модулями.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання на окремих його завершальних етапах. Підсумковий семестровий контроль є обов'язковою формою контролю, що дозволяє визначити ступінь досягнення здобувачами вищої освіти запланованих робочою програмою навчальної дисципліни (практики) результатів навчання. Форма семестрового контролю з певної навчальної дисципліни (семестровий екзамен) визначається в освітній програмі спеціальності та відображається в навчальному плані.

Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти під час навчання. У програмах дисциплін фіксуються програмні результати навчання за освітньою науковою програмою та вказуються теми, в яких закріплюються програмні результати навчання. У ході поточного, та підсумкового контролю викладач враховує необхідність перевірки програмних результатів навчання та складає питання з урахуванням даних вимог.

Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти?

Прозорість і зрозумілість форм контролю і критеріїв оцінювання навчальних досягнень забезпечується Положенням про організацію контролю та оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти (http://mdu.in.ua/Dokumenty/polozhennia/polozhennja_pro_organizaciju_kontrolju_ta_ocinjuva.pdf) і відображена у робочих програмах.

На 1-му занятті з певної навчальної дисципліни викладачі ознайомлюють аспірантів із формами роботи та розподілом балів за їх виконання, протягом опанування дисципліною інформують щодо результатів поточного оцінювання.

Загальна оцінка, за оволодіння окремим компонентом ОНП складається з:

- різні види навчальної діяльності: робота на семінарах, обов'язкові і бонусні (за бажанням аспіранта) завдання, підготовка індивідуальних завдань, які є різнорівневими та обираються аспіратом, виходячи з тематики наукових досліджень;
- бали за виконання модульної контрольної роботи та/або підсумкового тесту
- відповідь на екзамені або заліку.

Питання до підсумкового контролю відповідають змісту певного компонента ОНП та дають можливість оцінити

ступінь сформованості компетентностей, передбачених ОНП для кожного компоненту, а також ступінь досягнення результатів навчання.

Оцінювання результатів навчання аспірантів в університеті здійснюється за 100-бальною шкалою. Двічі на рік проводиться обговорення успішності та результатів наукового дослідження здобувачів на засіданнях кафедр та вчених радах факультетів. За результатами розгляду приймається рішення щодо подальшого навчання здобувача в аспірантурі.

Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів вищої освіти?

Форма проведення семестрового контролю (усна, письмова, комбінована, тестування тощо), зміст і структура контрольних завдань та критерії оцінювання визначаються рішенням кафедри, про що аспірантів інформують на початку семестру (на 1-му занятті певної навчальної дисципліни). Також вказується адреса електронного ресурсу (на платформі <http://moodle.mdu.in.ua/>), де можна самостійно ознайомитися з цією інформацією. Збір інформації щодо чіткості та зрозумілості критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти здійснюється засобами анкетування у межах кожного компоненту ОНП окремо.

Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)?

Стандарт вищої освіти з підготовки докторів філософії (PhD) за спеціальністю 052 «Політологія» відсутній. Основні положення щодо форм атестації здобувачів вищої освіти містяться в ОНП за спеціальністю 052 «Політологія» у пункті VI. 3 (http://mdu.in.ua/Nauch/aspirantura/ONP/2020/onp_052_politologija_2020.pdf) і повною мірою відповідають Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (Постанова КМУ № 261 від 23.03.2016 р., Постанові КМУ № 283 від 03.04.2019 р.), Статуту МДУ (http://mdu.in.ua/Dokumenty/ustanovchi/statut_mdu.pdf), Положення про організацію освітнього процесу у Маріупольському державному університеті (http://mdu.in.ua/Dokumenty/polozhennia/polozhennja_pro_organizaciju_osvitnogo_procesu.pdf), Положення про організацію контролю та оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти (http://mdu.in.ua/Dokumenty/polozhennia/polozhennja_pro_organizaciju_kontrolju_ta_ocinjuva.pdf)

Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Процедура проведення контрольних заходів у МДУ регулюється Положенням про організацію контролю та оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти у Маріупольському державному університеті», яке знаходиться у вільному доступі на офіційній сторінці Маріупольського державного університету у розділі «Освітній процес» за посиланням:

http://mdu.in.ua/Dokumenty/polozhennia/polozhennja_pro_organizaciju_kontrolju_ta_ocinjuva.pdf.

«Положення про організацію контролю та оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти у МДУ» знаходиться у вільному доступі на офіційній сторінці Маріупольського державного університету у розділі «Освітній процес» за посиланням

http://mdu.in.ua/Dokumenty/polozhennia/polozhennja_pro_organizaciju_kontrolju_ta_ocinjuva.pdf

Яким чином ці процедури забезпечують об'єктивність екзаменаторів? Якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОП

Об'єктивність під час проведення контрольних заходів, запобігання та врегулювання конфлікту інтересів забезпечується завдяки прозорості та послідовності навчального процесу, а також процедури проведення контрольних заходів, яка прописана у робочих програмах навчальних дисциплін «Положення про організацію контролю та оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти у МДУ»

(http://mdu.in.ua/Dokumenty/polozhennia/polozhennja_pro_organizaciju_kontrolju_ta_ocinjuva.pdf) .

У МДУ затверджено Етичний кодекс, в якому зазначено основні засади діяльності МДУ. З метою сприяння дотриманню учасниками освітнього процесу положень цього Кодексу та розв'язання конфліктних ситуацій в МДУ створено постійно діючу Комісію з питань дотримання Етичного кодексу МДУ, яка є незалежним органом і керується у своїй діяльності Конституцією України, законодавством у сфері освіти та вищої освіти, актами МОН України, Статутом, Правилами внутрішнього розпорядку, іншими нормативними документами МДУ. Кодекс знаходиться у вільному доступі на офіційній сторінці МДУ

(http://mdu.in.ua/Dokumenty/ustanovchi/etichnij_kodeks_mdu.pdf).

В МДУ розроблено Процедуру вирішення конфліктних ситуацій на факультетах

(http://mdu.in.ua/publ/procedura_virishennja_konfliktnikh_situacij_na_fakultetakh/1-1-0-127), що є додатком до

Положення про факультет МДУ й знаходиться у відкритому доступі на сайті МДУ. З метою врегулювання конфлікту інтересів на факультетах створено Комісії з вирішення конфліктних ситуацій.

Випадків застосування подібних процедур на ОНП не було.

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок повторного проходження контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

З метою подальшого забезпечення студентоцентрованого підходу оновлено Положення про організацію контролю

та оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти у МДУ, яке, зокрема, передбачає можливість повторного складання з метою підвищення оцінки

http://mdu.in.ua/publ/polozhennja_pro_organizaciju_kontrolju_ta_ocinjuvannja_uspishnosti_navchannja_zdobuvachiv_vishhoji_osviti_u_mdu/1-1-0-229

Випадків застосування подібних процедур на ОНП не було.

Яким чином процедури ЗВО урегульовують порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

З метою розв'язання конфліктних ситуацій в МДУ створено постійно діючу Комісію з питань дотримання Етичного кодексу МДУ (http://mdu.in.ua/Dokumenty/ustanovchi/etichnij_kodeks_mdu.pdf), яка є незалежним органом і керується у своїй діяльності Конституцією України, законодавством у сфері освіти та вищої освіти, нормативно-правовими актами Міністерства освіти і науки України, Статутом, Правилами внутрішнього розпорядку, іншими нормативними документами МДУ.

В університеті розроблено Процедуру вирішення конфліктних ситуацій на факультетах

(http://mdu.in.ua/publ/procedura_virishennja_konfliktnikh_situacij_na_fakultetakh/1-1-0-127), що є додатком до Положення про факультет МДУ й знаходиться у відкритому доступі на сайті МДУ

(http://mdu.in.ua/Dokumenty/pidrozdily/polozhennja_pro_fakultet.pdf).

Випадків застосування подібних процедур на ОНП не було.

Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності?

Політику і процедури дотримання академічної доброчесності в МДУ викладено в таких документах:

- Положення про академічну доброчесність в Маріупольському державному університеті (затверджено протоколом Вченої ради МДУ від 17.05. 2018 № 203, введено в дію наказом МДУ від 29.05.2018 №203). Положення знаходиться у вільному доступі на офіційній сторінці МДУ за посиланням

(http://mdu.in.ua/Dokumenty/polozhennja/polozhennja_pro_akademichnu_dobrochesnist_v_mdu.pdf);

- Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових та навчально-методичних працях науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти МДУ (затверджено протоколом Вченої ради від 26.12.2019 №5, введено в дію наказом МДУ 27.12.2019 №428)

(http://mdu.in.ua/Ucheb/normativnye/polozhennja_pro_zapobigannja_ta_vijavlennja_akadem.pdf).

Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності?

Відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», листа МОН «Щодо забезпечення академічної доброчесності у закладах вищої освіти» від 24.10.2017 №1/9-565 розроблено:

- Положення про академічну доброчесність у МДУ; Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових працях науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти МДУ; Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в кваліфікаційних роботах студентів МДУ; Етичний кодекс (http://mdu.in.ua/index/akademichna_dobrochesnist/0-224).

З 2016 р. створено Інституційний репозитарій МДУ (електронний архів праць викладачів)

(<http://91.250.23.215:8080/jspui/>).

Укладено Договір про співпрацю №25/06 від 25.06.2018 р. з ТОВ «АНТИПЛАГІАТ» до 31.12.2025 р. Предмет договору: перевірка наукових робіт здобувачів, досліджень на здобуття ступенів доктора філософії та доктора наук. На сайті МДУ розміщено посилання на безкоштовний сервіс для перевірки на плагіат письмових робіт - EduBirdie (<https://edubirdie.com/perevirka-na-plagiat>).

Створено окремий розділ на сайті університету, присвячений академічній доброчесності, розроблено QR-код для здобувачів вищої освіти з метою поширення в університеті принципів академічної доброчесності.

З метою підвищення якості освіти і наукових досліджень МДУ прийняв рішення про обов'язкове використання сервісу з перевірки робіт здобувачів вищої освіти на плагіат – Unicheck. З можливостями Unicheck можна ознайомитися на веб-сайті МДУ (http://mdu.in.ua/index/akademichna_dobrochesnist/0-224).

Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП?

МДУ популяризує академічну доброчесність шляхом ознайомлення здобувачів вищої освіти із відповідними Положеннями в МДУ (http://mdu.in.ua/index/akademichna_dobrochesnist/0-224) через проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи на міжкафедральних науково-методичних семінарах

(http://history.mdu.in.ua/news/vikladachi_mdu_vzjali_uchast_u_mizhkafedralnomu_naukovo_metodichnomu_seminari_z_pitan_akademichnoji_dobrochesnosti/2020-02-26-113);

http://history.mdu.in.ua/news/na_istorichnomu_fakulteti_vidbuvsja_mizhkafedralnij_naukovo_metodichnij_seminar_z_pitan_akademichnoji_dobrochesnosti/2021-01-28-202) та кафедральних методичних семінарах

(http://history.mdu.in.ua/news/na_kafedri_mizhnarodnikh_vidnosin_ta_zovnishnoji_politki_vidbuvsja_metodichnij_seminar_na_temu_akademichna_dobrochesnist_akademichnij_plagiat/2021-02-17-211) з питань наукової етики, академічної доброчесності, запобігання та виявлення плагіату в кваліфікаційних роботах і наукових працях.

Наукова бібліотека МДУ має постійно діючий та оновлюваний ресурс з питань академічної доброчесності

(http://slibr.mdu.in.ua/index/ad_zahalna_informatsiia/0-371), співробітники бібліотеки систематично проводять лекції, присвячені академічній доброчесності, для викладачів та здобувачів вищої освіти

(<https://www.youtube.com/watch?v=gYoPGGb7glc>),

Програма навчальної дисципліни «Методологія та організація науково-дослідної роботи політолога», що передбачена ОНП, включає окрему тему «Академічна доброчесність та боротьба з академічним плагіатом».

Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності? Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти відповідної ОП

МДУ проводить політику нульової толерантності щодо проявів порушення академічної доброчесності. Організаційні принципи роботи Комісії з питань академічної доброчесності та відповідальність за порушення академічної доброчесності як з боку здобувачів вищої освіти, так і з боку науково-педагогічних працівників викладені у Положенні про академічну доброчесність в МДУ (затверджено протоколом Вченої ради МДУ від 17.05.2018 № 203, введено в дію наказом МДУ від 29.05.2018 №203). Положення знаходиться у вільному доступі на офіційній сторінці МДУ за посиланням (http://mdu.in.ua/Dokumenty/polozhennja/polozhennja_pro_akademichnu_dobrochesnist_v_mdu.pdf).

Випадків порушення академічної доброчесності на ОНП не було

6. Людські ресурси

Яким чином під час конкурсного добору викладачів ОП забезпечується необхідний рівень їх професіоналізму?

Кадрове забезпечення освітнього процесу в МДУ має відповідати вимогам, що наведені у Постанові Кабміну України від 30 грудня 2015 року № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти». Навчальний процес за ОНП «Політологія» забезпечують: 9 докторів наук, професорів та 3 кандидати наук, доценти. Усі вони мають значний стаж викладацької роботи більше 10 років.

Зарахування НПП на роботу до МДУ здійснюється за конкурсним відбором відповідно до «Положення про проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад НПП, обрання за конкурсом та укладання з ними трудових договорів (контрактів) у МДУ», яке знаходиться у вільному доступі (http://mdu.in.ua/index/konkurs_vakansii/o-129). При відборі враховуються навчально-методичні та наукові досягнення кандидатів, відповідність отриманої вищої освіти, наукових ступенів та вчених звань профілю викладання, кількість наукових праць за останні п'ять років у фахових виданнях, зокрема, внесених до міжнародних наукометричних баз Scopus або Web of Science Core Collection, проходження підвищення кваліфікації в Україні та закордоном. Також враховується щорічне рейтингове оцінювання працівників, яке проводиться згідно Тимчасового положення про щорічне рейтингове оцінювання науково-педагогічних працівників, кафедр і факультетів МДУ від 27 грудня 2019 р. (http://mdu.in.ua/Ucheb/normativnye/timchasove_polozhennja_rejt_ocsinjivannja.pdf). Процес конкурсного відбору має відкритий характер з відповідним висвітленням усіх його етапів на веб-порталі МДУ.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

У рамках організації освітнього процесу та перспектив працевлаштування проводяться різні види заходів із залученням роботодавців:

- систематичні зустрічі із потенційними роботодавцями у сфері науково-дослідної та аналітичної діяльності (http://history.mdu.in.ua/news/zustrich_aspirantiv_specialnosti_politologija_iz_stejkkholderom_katerinoju_trimoju_ta_garantom_programi_natalieju_pashinoju/2020-12-21-197;
- http://history.mdu.in.ua/news/studenti_specialnostej_sociologija_ta_politologija_proveli_distancijnu_zustrich_zi_stejkkholderom_andriem_karakucom/2020-06-18-159; 1) тощо;
- залучення до освітнього процесу керівників громадських організацій, депутатів Верховної Ради та працівників місцевих органів влади. (h
- http://history.mdu.in.ua/news/vikladachi_aspiranti_ta_studentsi_istorichnogo_fakultetu_mdu_zustrilis_z_deputatom_ve_rkhovnoji_radi_ukrajini_lubincem_dmitrom_valerijovichem/2020-02-25-111;
- http://history.mdu.in.ua/news/studenti_ta_vikladachi_kafedr_mizhnarodnikh_vidnosin_ta_zovnishnoji_politiki_ta_kulturologiji_proveli_zustrich_zi_stejkkholderom/2020-01-24-105;
- http://history.mdu.in.ua/news/obgovorennja_op_ta_onp_na_zustrichi_aspirantiv_ta_studentsiv_specialnosti_politologija_ta_sociologija_zi_stejkkholderom_natalieju_vibornovoju/2021-03-17-244).

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Навчальний процес на ОНП Політологія здійснюється із залученням до аудиторних занять експертів з окремих актуальних питань політології.

У 2020-2021 р. започаткована практика проведення циклів відкритих лекцій в галузі політології з тематик наукових досліджень аспірантів. До аудиторних занять залучаються професіонали практики, викладачі інших ЗВО, на основі договорів про співробітництво та угод про академічну співпрацю. Графік відкритих лекцій затверджується на засіданні кафедри (на II семестр 2020-2021 р. затверджено протоколом № 9 від 17.02.21 р. п.7.1.)

В березні 2021 р. проведено цикл лекцій, протягом яких аспіранти посилили свою фахову підготовку та отримали наукову консультацію від провідних фахівців інших ЗВО України. Лекторами виступали викладачі кафедри міжнародних відносин та міжнародного права Київського університету імені Б. Грінченка та кафедри політології та міжнародних відносин Національного університету «Львівська політехніка» (http://history.mdu.in.ua/news/na_kafedri_mizhnarodnikh_vidnosin_ta_zovnishnoji_politiki_zaversheno_cikl_vidkritikh_lekcij_dlja_aspirantiv_ta_magistriv_specialnosti_politologija/2021-03-24-253).

Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП?

Відповідно до Положення про систему внутрішнього забезпечення якості в Університеті визначено такі рівні системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти: здобувачі вищої освіти, викладацькі, кафедра, факультет, університет. Крім того, залучення всіх учасників освітнього процесу (викладачі, науковці, навчально-допоміжний та обслуговуючий персонал, здобувачі вищої освіти) до забезпечення якості освіти, мотивації студентів до здобуття якісних освітніх послуг є одним з ключових принципів СВЗЯ в університеті. Контроль за дотриманням нормативних вимог та принципів СВЗЯ здійснюють у межах своїх службових обов'язків проректори, керівники структурних підрозділів.

Опишіть розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами ЗВО у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти

Відповідно до Положення про систему внутрішнього забезпечення якості в Університеті визначено складові СВЗЯ МДУ, зокрема кадрове забезпечення освітньої діяльності, оцінювання науково-педагогічних та педагогічних працівників; матеріально-технічне та інформаційне забезпечення освітньої діяльності; навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності; оцінювання здобувачів вищої освіти; забезпечення академічної мобільності здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників; забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом; здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм; забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації; систему запобігання академічного плагіату у здобувачів вищої освіти. Контроль за дотриманням нормативних вимог та принципів СВЗЯ здійснюють у межах своїх службових обов'язків проректори, керівники структурних підрозділів.

9. Прозорість і публічність**Якими документами ЗВО регулюється права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їх доступність для учасників освітнього процесу?**

Забезпечення публічності інформації про ОНП, ступені вищої освіти та кваліфікації є однією із складових системи внутрішнього забезпечення якості освіти МДУ. Публічність інформації забезпечується згідно із Законом України «Про вищу освіту», наказом МОН України від 19.02.2015 р. №166 «Деякі питання оприлюднення інформації про діяльність вищих навчальних закладів». В університеті проводиться систематичне оновлення та підтримання в актуальному стані інформації, що підлягає оприлюдненню на офіційному веб-сайті МДУ

Права і обов'язки учасників навчального процесу регулюються наступними документами ЗВО

1. Статут МДУ, затверджений Наказом № 53 МОН України від 13 січня 2017 р.
http://mdu.in.ua/Dokumenty/ustanovchi/statut_mdu.pdf
2. Колективний договір між адміністрацією та трудовим колективом МДУ на 2015-2020 рр. від 23 березня 2015 р.
http://mdu.in.ua/Dokumenty/ustanovchi/kolektivnij_dogovir_mizh_administracieju_ta_trudov.pdf
3. Зміни до колективного договору від 25.04.2015
http://mdu.in.ua/Dokumenty/ustanovchi/zmini_do_kolektivnogo_dogovoru.pdf
4. Правила внутрішнього розпорядку МДУ від 18.09.2017 р.
http://mdu.in.ua/Dokumenty/ustanovchi/pravila_vnutrishnogo_rozporjadku_mdu.pdf
5. Етичний кодекс МДУ
http://mdu.in.ua/Dokumenty/ustanovchi/etichnij_kodeks_mdu.pdf
6. Положення про систему внутрішнього забезпечення якості в МДУ <http://mdu.in.ua/Dokumenty/systema.pdf>
Доступність цих документів забезпечується на офіційному сайті МДУ у розділі «Установчі документи»
http://mdu.in.ua/index/ustanovchi_dokumenti/o-153

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів). Адреса веб-сторінки

<http://mdu.in.ua/publ/>

Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі в мережі Інтернет інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти)

http://mdu.in.ua/Nauch/aspirantura/ONP/2020/onp_052_politologija_2020.pdf

10. Навчання через дослідження**Продемонструйте, що зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів)**

вживаються заходи щодо популяризації та поширення академічної доброчесності серед аспірантів та наукових керівників, роз'яснення відповідальності за її порушення, створення атмосфера нульової толерантності до її недотримання (http://mdu.in.ua/index/informacijna_baza/0-300).

У рамках ОНП дії спрямовані на вивчення, роз'яснення та популяризацію документів, що визначають рекомендації щодо запобігання академічному плагіату та його виявлення в наукових роботах (авторефератах, дисертаціях, монографіях, наукових доповідях, статтях тощо), зокрема: Положення про академічну доброчесність в МДУ (http://mdu.in.ua/Dokumenty/polozhennja/polozhennja_pro_akademichnu_dobrochesnist_v_mdu.pdf), Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових та навчально-методичних працях науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти МДУ (http://mdu.in.ua/Ucheb/normativnye/polozhennja_pro_zapobigannja_ta_vijavlen_akadem_pl.pdf).

Результати досліджень керівників та аспірантів (статті, тези) у фахових виданнях, зокрема наукових виданнях університету, а також рукописи дисертаційних досліджень проходять перевірку на наявність текстових збігів (Договір №25 про співпрацю з ТОВ «АТИПЛАГІАТ» на 7 років від 25.06.2018), що є підставою для додаткової перевірки на наявність академічного плагіату.

Продемонструйте, що ЗВО вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

У процесі підготовки аспірантів за програмою ОНП 052 «Політологія» порушення академічної доброчесності науковими керівниками відсутні.

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОП?

Сильні сторони ОНП:

П'ятирічна практика впровадження ОНП Політологія показує, що її сильними сторонами є:

- залучення до освітнього процесу науково-педагогічних працівників, які мають багаторічний досвід та високий професійний рівень викладання соціальних та поведінкових наук, дисциплін з політології, ведуть активну наукову та публікаційну діяльність;
- оригінальне поєднання дисциплін професійної підготовки забезпечує не тільки теоретичну підготовку майбутніх фахівців з політології, але і дає змогу опанувати окремі інструменти з аналізу політики, підготувати фахівців з прикладних досліджень проблем політичного життя.
- використання кращих зразків європейського досвіду професійної підготовки фахівців з політології, застосування інноваційних форм освітньої діяльності, активних та інтерактивних, практико-орієнтованих та дослідницьких методів навчання;
- застосування сучасних інформаційно-комунікаційних технологій у навчальному процесі, використання системи дистанційного навчання LMS Moodle-МДУ, електронних ресурсів наукової бібліотеки МДУ;
- залучення стейкхолдерів до освітнього процесу та вдосконалення ОНП, міцна співпраця кафедри зі здобувачами та роботодавцями спеціальності;
- реалізація спільного дослідницького проекту із залученням викладачів та здобувачів ступеня доктора філософії за ОНП у межах держбюджетних та комплексних науково-дослідних тем кафедри;
- участь здобувачів у щорічній Інтернет конференції «Тенденції розвитку сучасної системи міжнародних відносин та світового політичного процесу», у підсумковій науково-практичній конференції викладачів «Актуальні проблеми науки та освіти», в Декаді студентської науки;
- видання Вісника МДУ. Серія: Історія. Політологія. (включено до Переліку наукових фахових видань України з політичних наук (наказ МОН України № 793 від 04.07.2014 р.) та в міжнародну наукометричну базу даних "Index Copernicus International" (Польща);
- використання досвіду стажування та участі в грантових проектах при проектуванні змісту компонентів освітньої програми;
- інтеграція навчального процесу з академічною спільнотою інших вишів України та зарубіжжя (підготовка навчальних посібників у співавторстві, практика зовнішніх відкритих лекцій, отримання консультацій міжнародних експертів за напрямом дисертаційних досліджень);
- врахування регіонального контексту при формулюванні цілей і програмних результатів навчання ОНП;
- визначення науково-дослідних тем здобувачів з урахуванням актуальності проблем регіональної політичної практики.

Слабкі сторони ОНП: розробка англomовних курсів та програм для здобувачів ОНП; відсутність навчання за умов дуальної освіти; слабка практика внутрішньої академічної мобільності.

Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив?

У МДУ створені всі передумови для подальшого розвитку та вдосконалення системи підготовки професійних кадрів у сфері політології, у відповідності до «Стратегічного плану розвитку Маріупольського державного університету на 2021–2025 роки» (http://mdu.in.ua/index/msu_2012/0-77).

Перспективним щодо розвитку ОП упродовж найближчих 3-х років вважаємо:

- продовження моніторингу ОНП із залученням міжнародних стейкхолдерів;
- постійне удосконалення професійної майстерності викладачів дисциплін ОНП через підвищення їх кваліфікації, стажування, обмін досвідом, упровадження інноваційних педагогічних методик;

- розширення партнерських зв'язків з вітчизняними та зарубіжними університетами та науково-дослідними установами, укладання з ними договорів про співробітництво;
 - розвиток міжнародної співпраці щодо стажування викладачів та взаємообміну здобувачів вищої освіти, участі аспірантів в міжнародних програмах академічної мобільності;
 - розширення напрямків практичної підготовки здобувачів що передбачає безпосереднє залучення практиків галузі до участі в аудиторних заняттях;
 - постійний моніторинг вимог регіонального, національного та світового ринку праці з метою корегування ОНП, особливо її професійної компоненти;
 - викладання окремих модулів/дисциплін англійською мовою.
- Основні заходи, які ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив упродовж найближчих 3-х років:
- постійний моніторинг ОНП шляхом проведення нарад та он-лайн анкетування з метою удосконалення ОНП, робочих програми навчальних дисциплін, форм і методів навчання, оновлення навчально-методичного забезпечення підготовки докторів філософії ОНП Політологія;
 - розробка та реалізація положення про індивідуальну освітню траєкторію здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня;
 - організація роботи з підвищення кваліфікації, стажування науково-педагогічних працівників у країнах ЄС;
 - впровадження новітніх технологій дистанційного навчання, розробка інтерактивних електронних підручників;
 - враховуючи Концепцію розвитку англійської мови в МДУ впровадити в процес викладання навчання англійською мовою;
 - розвиток існуючої на кафедрі міжнародних відносин та зовнішньої політики наукової школи з теорії міждержавного та регіонального співробітництва та започаткування наукової школи з партології, відповідно до напрямів досліджень аспірантів, орієнтованих на світові тенденції розвитку науки;
 - активізація внутрішньої академічної мобільності здобувачів вищої освіти, в тому числі через участь у програмах всеукраїнської академічної мобільності "САМ Україна"
 - реалізація спільних міжнародних наукових проєктів, долучення аспірантів спеціальності «Політологія» до міжнародних наукових програм, зокрема програм ЄС «Горизонт Європа», Жан Моне, програм ім. Фулбрайта тощо.

Запевнення

Запевняємо, що уся інформація, наведена у відомостях та доданих до них матеріалах, є достовірною.

Гарантуємо, що ЗВО за запитом експертної групи надасть будь-які документи та додаткову інформацію, яка стосується освітньої програми та/або освітньої діяльності за цією освітньою програмою.

Надаємо згоду на опрацювання та оприлюднення цих відомостей про самооцінювання та усіх доданих до них матеріалів у повному обсязі у відкритому доступі.

Додатки:

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Шляхом підписання цього документа запевняю, що я належним чином уповноважений на здійснення такої дії від імені закладу вищої освіти та за потреби надам документ, який посвідчує ці повноваження.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом/кваліфікованою електронною печаткою.

Інформація про КЕП

ПБ: Трофименко Микола Валерійович

Дата: 09.04.2021 р.

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Назва освітнього компонента	Вид компонента	Силабус або інші навчально-методичні матеріали		Якщо освітній компонент потребує спеціального матеріально-технічного забезпечення, наведіть відомості щодо нього*
		Назва файла	Хеш файла	
Методологія та організація науково-дослідної роботи політолога	навчальна дисципліна	<i>Робоча програма_Методологія та організація НДР політолога_аспіранти_2020.pdf</i>	ryuUJ+Jr6pSlu4lHsLoI+auqVWTgN1pYodvgAGH4KdU=	Обладнання для мультимедійних презентацій: проектор мультимедійний Acer X125H. Доступ до мережі інтернет. Ресурси Наукової бібліотеки МДУ.
Аналіз державної політики	навчальна дисципліна	<i>Робоча програма Аналіз державної політики_Асп_2020.pdf</i>	frCS1JsowA2ajDO/FhwBbRWZqb4ref7tb1AYbnmSpHg=	Інтерактивна дошка Panasonic Ub-1780
Асистентська практика	практика	<i>робоча програма асистентської практики аспірантів .pdf</i>	PxiVBvwMrsaIkPCFu/tqzz16UDtzRXbLqh1equMp2Zo=	не потребує
Науково-дослідна практики	практика	<i>робоча програма Науково-дослідної практики аспірантів.pdf</i>	jFhZP7Sy4ciRHxInB+H5gwR+TFLoakVns5rcEUDjBeM=	не потребує
Педагогіка вищої школи	навчальна дисципліна	<i>Робоча_програма_педагогіка_вищої_школи_Політологія.pdf</i>	A2fwGPjgbNjW3NNUII838gtvbauCKLNC9EHZLTO3o9Y=	Інтерактивна дошка Triumph Board DUALTOUCH 96, проектор Acer S1283E
Актуальні проблеми філософії	навчальна дисципліна	<i>Робоча програма_Актуальні проблеми філософії_Гудима_РП_Політологія.pdf</i>	OYXsKqN9U+uUNZ+7JC3Abw8boH2IEAbhpUz/gsc121E=	Комп'ютери (Intel Celeron G1820/2Гб/500Гб). Доступ до мережі інтернет.
ІКТ в сучасних наукових дослідженнях	навчальна дисципліна	<i>РП ІКТ_асп_Політ_2020.pdf</i>	2DW5wOE1bHbijnZvQmoLiFpSgfS7KzRKqehh3IXWqUc=	Комп'ютери: кількість 16 шт. (Intel Pentium G3250/4Гб/500Гб) з виходом до мережі Інтернет. Програмне забезпечення: Microsoft Windows 10 Pro/Microsoft Office 2013 Standard
Наукова комунікація іноземною мовою	навчальна дисципліна	<i>Робоча програма_Наукова ком.МВ_асп_Політ_2020.pdf</i>	XBOW+CwLe4G05cWHbT/D8jCPZDuPwCjvFCAGvRzhh9E=	Обладнання для мультимедійних презентацій: проектор мультимедійний BENQ-MS506
Ділова українська мова	навчальна дисципліна	<i>РНПД Ділова українська мова_Політологія_Асп_2020.pdf</i>	vbEbocs85oqMf7iIB+XkV3h7+6ZM2o9Zj95t/qlcjuQ=	Обладнання для мультимедійних презентацій: проектор мультимедійний Acer X125H. Доступ до мережі інтернет. Ресурси наукової бібліотеки МДУ.
Політичні процеси та політичні відносини	навчальна дисципліна	<i>Робоча програма_Політ.п_процеси_асп_2020.pdf</i>	T4U819AnvnCAHrMXCJhcVFwpsnuCc+jfPmrlx6AqNLk=	Інтерактивна дошка Panasonic Ub-1780
Методологія наукової діяльності	навчальна дисципліна	<i>Робоча програма_Методологія наукової діяльності_асп_2020 (1).pdf</i>	ofCguOqN8JKtZOnpShtldb/GCi6khnt8nksfMke8OZO=	Інтерактивна дошка Panasonic, проектор Epson EB-S03

* наводяться відомості, як мінімум, щодо наявності відповідного матеріально-технічного забезпечення, його достатності для реалізації ОП; для обладнання/устаткування – також кількість, рік введення в експлуатацію, рік останнього ремонту; для програмного забезпечення – також кількість ліцензій та версія програмного забезпечення

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

ID викладача	ПІБ	Посада	Структурний підрозділ	Кваліфікація викладача	Стаж	Навчальні дисципліни, що їх викладає викладач на ОП	Обґрунтування
144365	Грідіна Ірина Миколаївна	Професор, Основне місце роботи	Історичний факультет	Диплом доктора наук ДД 009075, виданий 26.01.2011, Атестат доцента 02ДЦ 014323, виданий 16.06.2005, Атестат професора 12ПР 009619, виданий 26.06.2014	20	Методологія та організація науково-дослідної роботи політолога	<p>Наукові публікації у періодичних виданнях, які включені до наукометричних баз, рекомендованих МОН, зокрема Scopus або Web of Science Core Collection:</p> <p>1. "Shades of gray" of the war in the East of Ukraine: "neither war nor peace" existence zones, "neither truth nor lie" silence zones. // Baltic Journal of European Studies. 2019. Volume: 9. Issue 3. PP. 166–187.</p> <p>Gridina I, Frotveit M. The problem of the unrecognized states of the post-soviet space in the politics of the Russian Federation // Східноєвропейський історичний вісник. 2020. Вип.16. С. 229-238.</p> <p>2. Gridina I., Pakhomenko S. Securitization of Memory in the Pandemic Period: Case of Russia and Latvia (Mezinárodní vztahy) / Czech Journal of International Relations. Special Issue: Coronavirus and the Future of Liberalism. № 4. 2020 P. 94-116</p> <p>Наукові публікації у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України:</p> <p>1. Грідіна І.М. Гуманітарна діяльність міжнародних неурядових організацій в Донецькій та Луганській областях під час проведення Антитерористичної операції та операції об'єднаних сил // Вісник МДУ. Серія: Історія. Політологія. 2018. Вип. 22-23. С.155 – 164.</p> <p>2. Грідіна І. Роль міжнародних організацій у врегулюванні конфлікту на Сході</p>

України: потенції та реалії // Вісник Маріупольського державного університету. Серія : Історія. Політологія. 2017. Вип. 18. С. 215-225.

3. Грідіна І. Освітнянський фронт війни на сході України // Вісник Маріупольського державного університету. Серія : Історія. Політологія. 2016. Вип. 16. С.199-208

4. Грідіна І. Пропагандистська складова Російсько-Української війни: кейс тимчасово окупованих територій донецької та луганської областей // Вісник Маріупольського державного університету. Серія : Історія. Політологія. 2020. Вип. 29

5. Грідіна І.М. Війна та освіта на Донбасі / Грідіна І.М., Гедь А.В. // Вісник «Αγγελιαφόρος» (Греція). – Грудень, 2017. – С. 98-106.

Методичні рекомендації:

1.Грідіна І.М. Методичні рекомендації для самостійної роботи до дисципліни «Методологія та організація науково-дослідної роботи політолога» для освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії за спеціальністю 052 Політологія (третій рівень вищої освіти) / Укладач І.М.Грідіна. Маріуполь: МДУ, 2020. - 42 с.

2. Методичний посібник з написання письмових робіт для студентів спеціальності «Міжнародні відносини». – Донецьк – 2013.

3. Магістерська робота. Методичні рекомендації для студентів спеціальності «Міжнародні відносини». – Донецьк:ДонНУ, 2007.- 54 с.

Стажування:
Сертифікат Школи політичної аналітики НаУКМА за підтримки Посольства США в

							Україні «Аналітичний центр: інструкція з експлуатації» (150 год/5 ЄКТС) від 30.12.2020р.
362259	Гудима Ігор Петрович	Професор, Основне місце роботи	Історичний факультет	Диплом доктора наук ДД 006967, виданий 11.10.2017, Диплом кандидата наук КН 012301, виданий 24.08.1996, Атестат доцента ДЦ 002836, виданий 18.10.2001	21	Актуальні проблеми філософії	Гудима І.П. Концепції неодетермінізму в сучасній науковій та гуманітарній проєкціях. Софія. Гуманітарно-релігієзнавчий вісник. Київський національний університет імені Тараса Шевченка– Київ. – N 2 (14) 2020. Гудима І.П. Пробабілістичний метод Річарда Суїнберна як засіб побудови нової теїстичної космології. Софія. Гуманітарно-релігієзнавчий вісник. Київський національний університет імені Тараса Шевченка– Київ. – N 1 (13) 2019. Гудима І.П. Проект теїстичної космології Річарда Суїнберна: нові тенденції в теології. Гілея: науковий вісник. Збірник наукових праць. – К., 2017. Випуск 118. Гудима І.П. Віра в чудо: окремі питання методології дослідження. Гілея: науковий вісник. Збірник наукових праць. – К., 2016. Випуск 108. Гудима І.П. Питання чуда в перспективі сучасних світоглядних категорій. Гілея: науковий вісник. Збірник наукових праць. – К., 2016. Випуск 106. Гудима І.П. Промисел Божий та чудо як елементи теологічних інтерпретацій релігійної картини світу. Актуальні проблеми філософії та соціології. Науково-практичний журнал. - Випуск 9. – Одеса, 2016. Гудима І.П. Ідеї божественної іманентності в творчості Клайва Стейнпльза Льюїс а. - Гілея: науковий вісник. Збірник наукових праць. – К., 2015. Випуск 105. Гудима І.П. Християнська доктрина чуда та сучасні натуралістичні концепції вихідної

номології світобудови.
- Актуальні проблеми філософії та соціології. Науково-практичний журнал, - Випуск 7. – Одеса, 2015.
Гудима І.П. Проблема модусу реальності чуда в сучасній християнській теології. - Вісник Національної академії державного управління при Президентові України. – К., 2015. Випуск 4.
Гудима І.П. Пошуки основоположних принципів сучасної теології чуда католицьким кардиналом Вальтером Каспером. - Українське релігієзнавство. Бюлетень, 74. – Київ, 2015.
Гудима І.П. Сучасна християнська теологія і наука: спроба конвергенції істини. Філософські проблеми ХХІ століття: Монографія. – Черкаси: ФОП Гордієнко Є.І., 2016. – 210 с. У співавторстві. (особистий внесок – 2 у.д.а.).
Гудима І.П., Гудима Н.П. «И сотвори святое диво...» (Благання дива в «Псалмах Давидових» Т.Г. Шевченка). Наш Шевченко. Монографія. - – Черкаси: ФОП Гордієнко Є.І., 2016. - 306 с. У співавторстві. (особистий внесок – 0,5 у.д.а.).
Гудима І.П. Феномен чуда в християнському світорозумінні та практиці: філософсько-релігієзнавчий аналіз. - Черкаси: Монографія, видав. Чабаненко Ю., 2012. – 352 с.
Гудима І.П. Сучасна філософія: основні розділи, поняття, проблеми, ідеї. Навчальний посібник. / у співавторстві. - За ред. О.В.Кулешова; - Міністерство освіти і науки України, Черкаський державний технологічний університет.- Черкаси,: ФОП Гордієнко Є.І., 2017. - 156 с. (Особистий

							внесок – 1, 8 у. д. а.). Гудима І.П. Релігієзнавство: курс лекцій для студентів усіх форм навчання. – Черкаси, 2018 .- ЧДТУ . – 100 с. Гудима І.П. Логіка: курс лекцій для студентів усіх форм навчання. - – Черкаси, 2011. - ЧДТУ . – 135 с.
121317	Омельченко Володимир Якович	Професор, Основне місце роботи	Економіко-правовий факультет	Диплом спеціаліста, Донецький державний університет, рік закінчення: 1973, спеціальність: економіка та планування матеріально-технічного постачання, Диплом доктора наук ДД 007097, виданий 28.04.2009, Диплом кандидата наук ЭК 016167, виданий 15.02.1984, Атестат доцента ДЦ 001486, виданий 28.05.1993, Атестат професора 12ПР 007451, виданий 23.12.2011	45	Методологія наукової діяльності	1. Стажування у Одеському національному політехнічному університеті, довідка №9596/03-07 від 29.05.2017 р. (108 годин) Наукові публікації: 1. Regional stakeholders in territory marketing of Latvian regions / Sergeys Ignatyevs, Oleg Diegtiar, Olga Gaponiuk, Krystyna Osypenko, Vladimir Omelchenko, Andrii Cherkasov // European Research on Management and Business Economics. – р. 1972-1986. (Scopus). 2.Омельченко В.Я. Науково-методологічні основи формування конкурентних переваг суб'єктів економіки в контексті розвитку глобальної інноваційної гіперконкуренції / В.Я. Омельченко // Вісник Хмельницького національного університету: Економічні науки: наук. журн.- Хмельниц. нац. ун-т. – Хмельницький, [б. в.], 2016. – № 3, Т. 2. – С. 146-154. 3. Галузеві особливості конкурентоспроможності в умовах глобалізації / В.Я. Омельченко, А.В. Омельченко // Конкурентоспроможність підприємств в умовах ринкової економіки [монографія]: Том 3. - Одеса: ОНПУ, 2015. – С. 300-322. 4. Омельченко В.Я., Омельченко А.В., Омельченко Г.П. Розвиток електронної логістики в системі світової інформаційної економіки [монографія]. –

						<p>Мариуполь: Видавництво «МДУ», 2017. - 246 с.</p> <p>5. Омельченко В.Я. Развитие маркетингу в условиях информатизации общества: коллективная монография / за ред. О.К. Шафалюка, В.П. Пилипчука. – Киев: вид-во КНЕУ, 2018. – 381 с.</p> <p>6. Omelchenko V., Omelchenko A., Osipenko K. Development of the supply chain management concept under the conditions of global economic transformations: monograph/ K. Osipenko, V. Omelchenko, A. Omelchenko // Розділ у колективній монографії «Business Risk in Changing Dynamics of Global Village2»/edited by N. Marynenko, P. Kumar, I. Kramar.- Ternopil Ivan Puluj National Technical University, 2019.- P. 513, P. 41-53</p> <p>7. Омельченко В.Я. Теоретико-методологічні аспекти управління фінансово-економічною безпекою держави / В.Я.Омельченко // Розділ у колективній монографії «Управління фінансово-економічною безпекою держави та шляхи запобігання зовнішнім та внутрішнім загрозам» .: Мариуполь: МДУ, 2020</p> <p>8. Омельченко В.Я., Омельченко А.П. Развитие методологии планирования с позиций концепции логистики // Jubilee Almanac “Is planning in crisis?”, Vol.1, D. Tsenov Academy of Economics, Bulgaria, 2005. – P. 175-181</p> <p>9. Омельченко В.Я. Методологія наукової діяльності: конспект лекцій / Омельченко В.Я. – Мариуполь, МДУ 2018. 129с.</p>	
156210	Пашина Наталя Полікарпівна	Професор, Основне місце роботи	Історичний факультет	Диплом спеціаліста, Ленінградський орден Трудового Червоного Прапора державний	32	Політичні процеси та політичні відносини	Наукові публікації у періодичних виданнях, які включені до наукометричних баз, рекомендованих МОН, зокрема Scopus або Web of Science

педагогічний
інститут ім. А.
І. Герцена, рік
закінчення:
1977,
спеціальність:
Історія,
Диплом
доктора наук
ДД 003975,
виданий
22.12.2014,
Диплом
кандидата наук
КН 015755,
виданий
31.10.1997,
Атестат
доцента ДЦ
003657,
виданий
21.12.2001

Core Collection:
Pashina N.P. Public
Influence on Legislative
Process in the Problem
of Deoccupation of
Donbas. // Baltic
Journal of European
Studies. 2019. Volume:
9. Issue 3. PP. 224–
244.
Pashina N.P. Regional
Identity in Ukraine:
Formation Factors and
Functions// Studia
Politica. Romanian
Political Science
Review. STUDIA
POLITICA. Romanian
Political Science Review
vol. XIX. no. 3 & 4. –
2019. – 561 с. (С. 491-
517).
Наукові публікації у
наукових виданнях,
включених до
переліку наукових
фахових видань
України:
1.Пашина Н.П., Булик
М.В. Міжетнічні
процеси в
Старобільському
повіті харківської
губернії в кінці XIX
початку XX ст.: на
прикладі мови //
Вісник
Маріупольського
державного
університету. Серія :
Історія. Політологія.
2018. Вип. 20. С.291-
301.
2.Пашина Н.П.
Регіональне лідерство
як стабілізуючий
фактор сучасних
міжнародних відносин
// Вісник МДУ. Серія:
Історія. Політологія.
2018. Вип. 21. С.212 –
217.
3.Пашина Н.П.,
Новакова О.В.
Комунікативна
еволюція політичних
інститутів як умова
переходу від
патримоніальних до
сучасних суспільств //
Науковий часопис
Національного
педагогічного
університету імені М.
П. Драгоманова. Серія
22. Політичні науки та
методика викладання
соціально-політичних
дисциплін. Випуск 29:
збірник наукових
праць. К.: Вид-во НПУ
імені М. П.
Драгоманова, 2020. С.
28-37.
4.Макрополітична
ідентичність як
фактор політичної
безпеки у
багатоскладових
суспільствах
(теоретичний

аспект)// Вісник
Маріупольського
державного
університету. Сер. :
Історія. Політологія. –
2019. – Вип. 26. – 217
с. (С. 164-174).
Підручники,
навчальні посібники,
монографії:
1. Пашина Н. П.
Новакова О.В.
Політичні процеси та
політичні відносини:
Навчальний посібник.
– К.: Вид-во НПУ ім.
М.П. Драгоманова,
2016. 359 с.
2. Pashyna N. P. Statist
identification of citizens
as a stabilization factor
for ukrainian society.
Man, society, politics:
topical challenges of the
modernity : collective
monograph – Lviv-
Toruń : Liha-Pres,
2019. – P.87-102.
3. Пашина Н. П.
Гене́за етноструктури
Донбасу як фактор
регіональної
ідентичності
Південного Сходу
України (1861 – 1900
рр.) монографія
Ніжин Видавець ПП
Лисенко М.М., 2017. –
264 с. з іл.
4. Пашина Н. П.
Луцишин Г. І. Вплив
національних меншин
на розвиток
європейської
інтеграції України /
An Impact of the
National Minorities on
the Development of the
Ukraine European
Integration Wymiari
integracji europejskiej.
- Olsztyn-Lwow, 2017. -
С. 83-90.
5. Пашина Н. П.
Формування
політичної
ідентичності в умовах
демократичної
трансформації
українського
суспільства:
Монографія.
Луганськ: Вид-во
«Ноулідж», 2013. 416
с.
6. Південний Схід
України в умовах
суспільно-політичної
кризи / За ред. К. В.
Балабанова.
Маріуполь : МДУ,
2018. 420 с.
Сертифікат B2 з
англійської мови
(Baltic Research
Institute of
Transformation
Economic Area, Foreign
Department, Test of
English General (Upper
Intermediat CEF

							B2/2017/11/15/01)) Стажування: Балтійський науково-дослідний інститут проблем трансформації економічного простору (м. Ріга, Латвія) на тему «Інноваційні освітні технології: досвід країн Європейського Союзу та його впровадження в підготовку фахівців з політології та управління» за спеціальністю 052 «Політологія» о обсязі 5 кредитів ECTS (150 годин) (Serija C 20171101). Період навчання: 01.11 по 17.11. 2017 року.
144538	Задорожна-Княгницька Леніна Вікторівна	Завідувач кафедри, Основне місце роботи	Факультет іноземних мов	Диплом спеціаліста, Глухівський державний педагогічний інститут ім. С.М. Сергєєва-Ценського, рік закінчення: 1988, спеціальність: Педагогіка і методика початкового навчання, Диплом магістра, Маріупольський державний університет, рік закінчення: 2020, спеціальність: 035 Філологія, Диплом доктора наук ДД 008016, виданий 18.12.2018, Диплом кандидата наук ДК 012206, виданий 10.10.2001, Аттестат доцента ДЦ 007155, виданий 17.04.2003	28	Педагогіка вищої школи	Задорожна-Княгницька Л. В. Деонтологічна підготовка менеджерів освіти в університетах: теорія і практика: монографія. Маріуполь: МДУ, 2017. 372 с. Zadorozhna-Kniagnutska L. Improvement of practical training of education managers at university by means of mentoring and facilitation. New stages of development of modern science in Ukraine and EU countries: monograph / edited by authors. Riga, Latvia: Baltija Publishing, 2019. 472 с. С. 141-164. Zadorozhna-Kniagnutska L. Management deontology as a new area of scientific knowledge in education management. Modern approaches to knowledge management development. «B2 d.o.o.» Ljubljana School of Business. Ljubljana, Slovenia, 2020. 542 p. P. 356-368. Задорожна-Княгницька Л. В. Управлінська деонтологія: навчальний посібник. Херсон: ОЛДІ-Плюс, 2020. 248 с. Задорожна-Княгницька Л. В. Історія педагогіки: навчальний посібник для студентів ЗВО. Херсон: ОЛДІ-Плюс, 2020. 364 с. Задорожна-

Княгницька Л. В.
Формування
індивідуальної
освітньої траєкторії
магістрів – майбутніх
менеджерів освіти у
процесі професійної
підготовки.
Інноваційна
педагогіка. Вип. 20.
Том 1. ПУ
«Причорноморський
науково-дослідний
інститут економіки та
інновацій», 2020. 154
с. С. 125-130

Задорожна-
Княгницька Л. В.
Обґрунтування
наукового тезаурусу
проблеми
деонтологічної
підготовки
менеджерів освіти.
Актуальні питання
гуманітарних наук:
міжвузівський збірник
наукових праць
молодих вчених
Дрогобицького
державного
педагогічного
університету імені
Івана Франка. Том 6,
№ 27 (2020). С. 231-
237

Задорожна-
Княгницька Л. В.
Формування
громадянської позиції
школярів:
регіональний аспект.
Наукові записки
Вінницького
державного
педагогічного
університету імені
Михайла
Коцюбинського.
Серія: педагогіка і
психологія. 2020.
Випуск 62. 240 с. С.
63-70.

Задорожна-
Княгницька Л. В.
Співпраця
університету та
стейкхолдерів у
контексті професійної
підготовки
менеджерів освіти.
Педагогіка
формування творчої
особистості у вищій і
загальноосвітній
школах: зб. наук. пр. /
[редкол. А.В.Сущенко
(голов ред.) та ін.].
Запоріжжя: КПУ,
2020. Вип 72. Т 2.
С.53-58 (фахове
видання)

Задорожна-
Княгницька Л.В.,
Ситник А.В.
Партнерство школи та
сім'ї в умовах
дистанційного
навчання. Науковий
часопис
Національного

педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. Випуск 77. 2020. С.93-97.

Задорожна-Княгницька Л. В. Соціальні детермінанти переосмислення сутності професійної підготовки керівника закладу освіти. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах : зб. наук. пр. / редкол.: А.В. Сущенко (голов. ред.) та ін. Запоріжжя: КПУ, 2019. Вип. 61. 230 с. Т. 2. С.54-60.

Задорожна-Княгницька Л. В. Професійні стандарти для керівників закладів освіти: недосліджені аспекти світового досвіду. Народна освіта: електронне фахове наукове видання. 2019, випуск 1 (37). URL: https://www.narodnaosvita.kiev.ua/?page_id=5555

Задорожна-Княгницька Л. В. Обґрунтування періодизації становлення та розвитку деонтології у сфері управління освітою в Україні. Педагогічні науки, 2019, №86. С.29-35

Задорожна-Княгницька Л. В. Професійні вимоги до керівника закладу освіти: досвід міжнародних досліджень. Вісник Черкаського університету. Серія: Педагогічні науки, 2019. Випуск 1. С. 210-216 (фахове видання).

Задорожна-Княгницька Л.В., Нетреба М.М. Наукові підходи до професійної підготовки педагогів для Нової української. Науковий часопис національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія Педагогічні науки: реалії та перспективи. – Випуск 66: збірник наукових праць / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т імені М. П.

							<p>Драгоманова. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2019. С. 70-75.</p> <p>Задорожна-Княгницька Л. В. Обґрунтування змісту й структури деонтологічної компетентності менеджера освіти. Science rise: pedagogical education. Харків, 2018. №2(22). С. 24–28.</p> <p>Задорожна-Княгницька Л. В. Управлінська деонтологія у сфері освіти: науково-педагогічний дискурс. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 16. Творча особистість учителя: проблеми теорії і практики. Київ, 2017. Вип. 28 (38). С. 15–22.</p> <p>Задорожна-Княгницька Л. В. Самостійна робота як чинник підвищення ефективності деонтологічної підготовки керівників навчальних закладів на другому рівні вищої освіти. Нова педагогічна думка. Рівне, 2017. № 3 (91). С. 3–7.</p> <p>Задорожна-Княгницька Л.В. Напрями розвитку етико-деонтологічного знання у сфері управління освітою на початку ХХІ століття. Духовність особистості: методологія, теорія і практика : збірник наукових праць / Гол. редактор Г. П. Шевченко. Вип. 5 (92). Сєвєродонецьк: вид-во СНУ ім. В. Даля, 2019. 260 с. С. 86-96.</p>
159409	Мороз Оксана Анатоліївна	Доцент, Основне місце роботи	Факультет філології та масових комунікацій	Диплом спеціаліста, Донецький державний університет, рік закінчення: 1993, спеціальність: Українська мова та література, Диплом кандидата наук ДК 018042, виданий 12.03.2002,	27	Ділова українська мова	<p>1.Публікації</p> <p>1.1 Мороз О. А. Ономастична фразеологія в українській та польській мовах у національно-культурному слов'янському просторі. Наукові праці : науково-методичний журнал. Вип. 266. Т. 278. Філологія. Мовознавство. Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім.Петра</p>

Атестат
доцента о2ДЦ
013446,
виданий
19.10.2006

Могили, 2016. С.77-81.
1.2. Мороз О. А. Інноваційні технології навчання морфеміки та словотвору у вищій школі (електрон-ний ресурс). Матеріали XXIII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Проблеми та перспективи розвитку науки на початку третього тисячоліття у країнах Європи та Азії» 28 – 29 лютого 2016 р. : Збірник наукових праць. – Переяслав-Хмельницький, 2016С. 267-269
[/http://conferences.neasmo.org.ua/uploads/conference/file/26/conference_28-29.2.2016.pdf](http://conferences.neasmo.org.ua/uploads/conference/file/26/conference_28-29.2.2016.pdf)
1.3. Мороз О. А. Оними в художньому дискурсі Макса Кідрука (на матеріалі роману «Твердиня»). Вісник Донецького національного університету : Науковий журнал. Серія Б. Гуманітарні науки. № 1-2. Вінниця, 2015. – С. 166-172.
1.4. Мороз О. А. До питання про типи переносного значення за суміжністю. Сучасна філологія: актуальні питання та перспективи дослідження : матеріали міжнародної науково-практичної конференції (20–21 жовтня 2017 р., м. Люблін, Республіка Ч.1 с. 24-26.
1.5. Мороз.О.А. Урок лексикології в сучасній школі: традиційний та інноваційний підходи. Інноваційна педагогіка. 2020. № 30. С.76-80.
2. Підвищення кваліфікації
2.1 Підвищення кваліфікації (Маріупольський державний університет), «Розвиток професійної компетенції викладача ВНЗ» 1ПК 2693428 /000402-16 від 09.12.2016
2.2 Стажування «Організація освітнього процесу в галузі філологічних наук в Україні та країнах ЄС» (Венеціанський

						<p>університет Ка' Фоскарі (Італія) (180 год./ 6 кр.) сертифікат №FSI-24236-CaF від 02.10.2020</p> <p>3.Участь у семінарі 3.1 Он-лайн семінар «Внутрішнє забезпечення якості вищої освіти: розвиток освітніх програм та їх акредитація» 24.11.2020</p> <p>4.Участь у конференції 4.1 Соціокомунікативний простір України: історія та сьогодення: Всеукраїнська наук.-практ. конф. до 125-річчя від дня народження М.Т. Рильського. Київ, 20 – 21 лютого, 2020 р.</p> <p>4.2 Актуальні проблеми науки та освіт. XXII підсумкова науково-практична конференція викладачів МДУ, лютий, 2020.</p> <p>4.3 Мова у світлі класичної спадщини та сучасних парадигм. Міжнародна науково-практична конференція. м.Львів,13-14 березня 2020 року</p> <p>4.4. INNOVATIVE DEVELOPMENT OF SCIENCE AND EDUCATION. II International Scientific and Practical Conference Athens, Greece 26-28 April 2020.</p> <p>4.5 Міжнародна інтернет-конференція «Сучасні славістичні студії: основні напрями і перспективи досліджень», Маріупольський державний університет, 18-29 травня 2020</p>	
259971	Шабельник Тетяна Володимирівна	Завідувач кафедри, Основне місце роботи	Економіко-правовий факультет	<p>Диплом спеціаліста, Донецький державний університет, рік закінчення: 1999, спеціальність: 050102 Економічна кібернетика, Диплом доктора наук ДД 006431, виданий 27.04.2017, Диплом кандидата наук ДК 039750, виданий</p>	16	ІКТ в сучасних наукових дослідженнях	<p>Наукові публікації у періодичних виданнях, які включені до наукометричних баз, рекомендованих МОН, зокрема Scopus або Web of Science Core Collection: T. Shabelnyk, N. Rotanova. O. Diachenko, M. Netreba, L. Tonkykh, O. Tsilmak. The Role and Place of Information and Communication Technologies in the Formation of Professional Competencies of Higher</p>

15.03.2007,
Атестат
доцента 12/ДЦ
025103,
виданий
14.04.2011

Education. / Systematic Reviews in Pharm, 2020. – Vol. 11, Issue 10. – P. 890-893. DOI: 10.31838/srp.2020.10.133 (Scopus).
Очікується індексація у Web of Science:
Olena Bulatova, Tetiana Shabelnyk, Tetyana Marena, Nataliia Reznikova. Influence of Regional Financial Market Models on the Structure of Global Financial Assets / Advances in Economics, Business and Management Research: Proceedings of the 6th International Conference on Strategies, Models and Technologies of Economic Systems Management (SMTESM 2019), Khmelnytskyi, Ukraine, October 4-6, 2019. – Amsterdam: Atlantis Press, 2019. – Vol. 95. - P. 281-285.
Olena Bulatova, Tetiana Shabelnyk, Yuri Chentukov, Tetyana Marena. Modeling of the Control System of Business Processes of Management of Region as an Economic Entity / Advances in Economics, Business and Management Research: Proceedings of the 7th International Conference on Modeling, Development and Strategic Management of Economic System (MDSMES 2019), Ivano-Frankivsk, October 24-25, 2019.. - Amsterdam: Atlantis Press, 2019. – Vol. 99. P. 206-211.
Piskunov S., Yuriy R., Shabelnyk T., Kozyr A., Bashynskyi K., Kovalev L., Piskunov M. Method And Mathematical Algorithm For Finding The Quasi-Optimal Purpose Plan // International Journal of Computer Science and Network Security. 2021. Vol. 21 No. 2 pp. 88-92.
Очікується індексація у Scopus:
Tetiana Shabelnyk, Serhii Krivenko, Nataliia Rotanova, O Diachenko, I Tymofieieva, A Kiv. Integration of chatbots into the system of professional training of Masters / CEUR Workshop Proceedings: Cloud Technologies in Education : Proceedings

of the 8th Workshop (STE), December 18, 2020, Kryvyi Rih, Ukraine. – 2020. – In print.
<http://repository.mdu.n.ua/jspui/handle/123456789/1899>
Наукові публікації у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України:
Шабельник Т.В. Інформаційні системи підтримки прийняття рішень в умовах глобалізації фармацевтичного ринку. / Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності: Збірник наукових праць. – Маріуполь: ДВНЗ «ПДТУ», 2018. – Вип. 18. – С. 86-91.
Шабельник Т.В., Горбашевська М.О., Тимофєєва І.Б. Інформаційно-технічний інструментарій запобігання та виявлення академічного плагіату в Україні. / Фізико-математична освіта. - 2019. - Випуск 4 (22). - С. 130-136.
Шабельник Т.В. Марена Т.В., Шабельник М.М. Моделювання виникнення світових фінансових криз у системі забезпечення фінансової безпеки країн. / Бізнесінформ. – Харків.: ХНЕУ.- 2020. - №3 – С.75-82.
Olena Bulatova, Tetyana Marena, Yuri Chentukov, Tetiana Shabelnyk, The impact of global financial transformations on the economic security of Central and Eastern European countries./ Public and Municipal Finance. – Sumy.: Business Perspectives. - 2020. – Vol. 9, Issue 1. - P. 1-13.
Шабельник Т.В. Кривенко С.В. Конєва О.І. Система автоматичного пілотування безпілотних летальних апаратів в умовах відсутності радіозв'язку. /Кибербезпека: освіта, наука, техніка. – Київ.: Київський університет імені Бориса Грінченка. – 2020.

-№1. - С. 93-103.
Шабельник Т.В.
Марена Т.В.,
Шабельник М.М.
Сучасні підходи до
типологізації світових
фінансових криз.
/Бізнесінформ.- 2020.
- №10. – С.6-13.
Підручники,
навчальні посібники,
монографії:
Social and legal aspects
of the development of
civil society institutions:
collective monograph,
Part I («Complex of
system-dynamic
simulation models of
management and
control of stocks of
pharmaceutical
products») // Warsaw:
BMT Erida Sp.z o.o.,
2019. 536 p. P. 6-18.
(Розділ у колективній
монографії).
Ротаньова Н.Ю.,
Шабельник Т.В.
Особливості
практичної підготовки
здобувачів вищої
освіти з галузі
«Інформаційні
технології» за освітнім
компонентом «Вища
математика».
Математична освіта:
минуле, сьогодення,
майбутнє, до 100-
річчя від дня
народження О.Ф.
Семеновича:
монографія / за ред.
Н.А. Тарасенкової. –
Черкаси: Видавець
ФОП Гордієнко, 2020.
– С. 189-195. (200 с.)
(Розділ у колективній
монографії).
Шабельник Т.В.
Математичне
моделювання
соціально-
економічних систем :
навч. посіб. / Т.В.
Шабельник;
Маріупольський
державний
університет, кафедра
математичних методів
та системного аналізу.
– Маріуполь : МДУ,
2019. - 135 с.
Шабельник Т.В.
Кривенко С.В.,
Дяченко О.Ф.
Економічна
інформатика: навч.
посіб. Маріуполь :
МДУ, 2020. - 102 с.
Шабельник Т.В.
Дяченко О.Ф.
Математичні методи
інтелектуального
аналізу даних.
Маріуполь : МДУ,
2021. - 163 с.
Науково-популярні
та/або
консультаційних

(дорадчих) та/або дискусійних публікацій з наукової або професійної тематики:
Шабельник Т.В., Лисенко Ю.Г. Моделі дистанційних навчальних технологій як фактор підвищення конкурентоспроможності сучасного закладу вищої освіти. // Інтернаціоналізація вищої освіти України в умовах полікультурного світового простору: стан, проблеми, перспективи : матер. II міжнар. наук.-практ. конф., м. Маріуполь, 18–19 квітня 2018 р. – Маріуполь : МДУ, 2018. - С. 96-97
Шабельник Т.В. Точки контролю системи інформаційної безпеки підприємства за економічними індикаторами.// Інформаційні технології у науці, освіті, виробництві: зб. тез I Всеукр. наук.-практ. Інтернет-конф. здобувачів вищої освіти і молодих учених, м. Маріуполь, 26 квіт. 2018 р. / уклад. І. Б. Тимофєєва, О. Ф. Дяченко. - Маріуполь : МДУ, 2018. -С. 178-180.
Шабельник Т.В. Визначення структурних елементів комп'ютерної імітації процесу управління запасами фармацевтичного підприємства. Актуальні проблеми науки та освіти: Збірник матеріалів XXI підсумкової науково-практичної конференції викладачів МДУ / За заг. ред. К.В. Балабанова.- Маріуполь: МДУ, 2019. - С.76-77.
Шабельник Т.В. Лисенко Ю.Г. Розробка системи інтегрованої інформаційної служби фармацевтичного підприємства.// Математичні методи, моделі та інформаційні технології у науці, освіті, економіці, виробництві : зб. тез I Всеукр. наук.-практ. Інтернет-конф. з проблем вищої освіти

і науки, м. Маріуполь, 26 квіт. 2019 р. / уклад. Т. В. Шабельник, О. Ф. Дяченко, А. О. Морозова. – Маріуполь : МДУ, 2019. – С.113-115. Шабельник Т.В. Дяченко О.Ф. Морозова А.О. Побудова системи симетричного шифрування/дешифрування даних на основі нейронних мереж. // Комп'ютерні системи та інформаційні технології в освіті, науці та управлінні : Тези доповідей VI Міжнародної науково-практичної конференції, м. Дніпро, 23-25 жовтня 2019 р. - Дніпро: ДВНЗ ПДАБА, 2019. – С. 52-53 Шабельник Т.В. Інформаційна система публічного управління та адміністрування з позиції кібернетичного підходу. // Правова доктрина: міжнародний досвід та практична реалізація в Україні: матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Маріуполь, 22 травня 2019 р. - Маріуполь : МДУ, 2019. - С. 202-205. Шабельник Т.В. Шабельник М.М. Напрями розвитку регулювання структури грошової маси в Україні. Особливості інтеграції країн у світовий економічний та політико-правовий простір: матеріали VI Міжнародної наук.-практ. конференції, 22 листопада 2019 р. / за заг. ред. О. В. Булатової, Ю. І. Чентукова. - Маріуполь : МДУ, 2019. – С 64-66. Шабельник Т.В. Шабельник М.М. Практичне застосування моделі контролю виникнення фінансових криз за макроекономічними індикаторами на прикладі України. Особливості інтеграції країн в світовий економічний та політико-правовий простір: Матеріали VII Міжнародної науково-

							практичної конференції. – Маріуполь: МДУ, 2020. –С.53-55. Чентуков Ю.І., Шабельник Т.В. Особливості прояву глобальних фінансових трансформацій у країнах центральної та східної Європи. Особливості інтеграції країн в світовий економічний та політико-правовий простір: Матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції. – Маріуполь: МДУ, 2020. –С.50-52.
4471	Павленко Олена Георгіївна	Професор, Сумісництво	Факультет іноземних мов	Диплом спеціаліста, Горлівський державний педагогічний інститут іноземних мов, рік закінчення: 1984, спеціальність: англійська та німецька мови, Диплом доктора наук ДД 006742, виданий 26.06.2017, Диплом кандидата наук ДД 041758, виданий 20.09.2007, Атестат доцента 12ДЦ 027028, виданий 20.01.2011	0	Наукова комунікація іноземною мовою	Стаж науково-педагогічної роботи складає 34 роки. 1. Павленко О. Г. Усвідомлення перекладацьких інтенцій у науковій традиції. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Філологія. 2017. № 29. Т.2. С. 110-113. 2. Павленко О. Г. Сучасні тенденції в теорії художнього перекладу: симптоми переорієнтації комунікативної парадигми. Науковий вісник Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія: Філологічні науки (мовознавство). 2017. №8. Т.2. С. 20-24. 3. Павленко О. Г. Переклад як проникнення в контекстуальну мережу іншої культури: «я» та «інший». Наукові записки. Серія : Філологічні науки. 2018. Вип. 164. С. 487-494. 4. Павленко О. Г. Художній переклад як засіб естетичного опору. Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Серія: Філологічні науки. Літературознавство. 2017. Вип. 11-12. С. 99-104. 5. Павленко О. Г. Художній переклад як носій культурної пам'яті. Науковий збірник Питання літературознавства.

2018. № 97. С. 175-190.

6. Павленко О. Г.
Методи нейтралізації культурних бар'єрів у художньому перекладі. Вісник університету імені Альфреда Нобеля. Серія : Філологічні науки. 2018. №1 (15). С. 301-307.

7. Павленко О. Г.
Оцінка якості художнього перекладу: критерій «оборотності». Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В.О. Сухомлинського. Філологічні науки [літературознавство]. 2018. № 1 (21). С. 106-111.

8. Павленко О. Г.
Феномен шістдесятництва: рецепція й осмислення перекладознавчою науковою традицією. Міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка: Актуальні питання гуманітарних наук. 2018. Вип. 20. Т. 2. С. 90-94.

9. Olena Pavlenko. Artistic Translation: Advancing Multicultural Dialogue//Buletinul Științific al Universității de Stat „B.P. Hasdeu” din Cahul. Științe Umanistice №. 2 (8), 2018.С.7-14.

10. Morgunova O., Shkurko T., Pavlenko O. English vers libre prosody (Auditory analysis results) / Advanced Education - Kyiv 2019. - Issue 13. - P.11-17.

11. Павленко О.Г.
Авторське «я» в перекладах Миколи Дмитренка. Вісник Маріупольського державного університету. Серія : Філологія. 2019. – Вип. 21. – С. 75-83.

12. O.Pavlenko, I. Tymofieieva. Search Query Data Analysis: Challenges and Opportunities. Conference Proceedings of the 4th International Conference on Computational Linguistics and

Intelligent Systems (COLINS 2020).
Volume I: Main Conference Lviv, Ukraine, April 23-24, 2020. pp. 452-461/ (Scopus) ISSN 2523-4013 urn:nbn:de:0074-2604-7.

13. Olena Pavlenko. Aesthetic Value of Rostislav Dotsenko's Literary Translation. Вісник Маріупольського державного університету. Серія : Філологія. 2020. – Вип. 22. – С. 53-63.

14. Olena Pavlenko. Yu. Lisnyak's Code of Ethics For Literary Translation Вісник Маріупольського державного університету. Серія : Філологія. 2020. – Вип. 23. – С. 57-65.

15. Korosidou, E., Griva, E., & Pavlenko, O. Parental Involvement in Program for Preschoolers Learning a Foreign Language/ International Journal of Research in Education and Science 7(1), p.112-124.
<https://doi.org/10.46328/ijres.1219>

16. Павленко О. Г. Художній переклад у компаративному «перекрої». Актуальні проблеми філологічних наук: досвід науковців та освітян Польщі і України: матеріали міжн. наук.-практ. конф., 28 – 29 квітня, 2017 р. Люблін: Lublin Science and Technology Park S.A, 2017. С. 159–164.

17. Павленко О. Г. Переклад як проникнення в контекстуальну мережу іншої культури: «я» та «інший». Наукові записки. Серія: Філологічні науки. 2018. Вип. 164. С. 487-494.

18. Pavlenko O. English for professional purposes through culture-centered approach. Innovative approaches to Foreign Language Teaching: book of abstracts, May 25-27, 2018. Komotini, 2018.
<http://www.educbrconf.uowm.gr/conference/>

19. Pavlenko O. Globalisation and

Translation: a Culture-bound Aspect.
Інтернаціоналізація вищої освіти України в умовах полікультурного світового простору: стан, проблеми, перспективи: матер. II міжнар. наук.- практ. конф., 18-19 квітня 2018 р. Маріуполь : МДУ, 2018. С.581-583.
20. Pavlenko O. Interactive approach to translation and interpreting. Людина в мовному просторі: історична спадщина, проблеми, перспективи розвитку: матеріали II Міжн. наук.-практ. конф., 17- травня, 2018. Бердянськ, 2018. С. 138-140.
21. Соціалізація перекладу в просторі чужої культури. Художні феномени в історії світової літератури: перехід мови в письменництво («Міжкультурний діалог»): тези доповідей V Міжнародної наукової конференції. Х.: ФОП Бровін О.В., 2019. 112 с. С.67-68.
22. Павленко О. English for Specific Purposes: Key Issues and Research Perspectives
Всеукраїнська наукова конференція «Актуальні проблеми філології та методики викладання іноземних мов у сучасному мультилінгвальному просторі», 20 листопада 2019 року, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського. С. 14-17.
23. Pavlenko Olena. Foreign Languages Provision in Ukrainian Primary Schools. Нова українська школа: початок реформ: зб. тез доповідей II Всеукраїнської науково-практичної конференції, 27 березня 2020 року /за заг. ред. Л.В. Задорожної-Княжницької, Маріуполь: МДУ, 2020. – С.19-21.
24. Павленко О. Сутнісні сенси перекладацьких тактик У. Еко:

						<p>матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Італійська культура в становленні європейської цивілізації», 21 жовтня 2020 року, Маріуполь : МДУ, 2020. - С.89-93.</p> <p>25. Павленко, О. Г. Аспекти українського художнього перекладу англійської прози другої половини ХХ століття: підручник / О.Г.Павленко – Маріуполь: МДУ, 2020. - 328 с. (Затверджено рішенням ВР МДУ, протокол №8 від 30.04.2020 р.)</p> <p>26. О. Г. Павленко, О. О. Моргунова. Англійська мова за професійним спрямуванням. Навчальний посібник-практикум для самостійної роботи студентів. Маріуполь: МДУ, 2020. 154 с. (Затверджено рішенням ВР МДУ, протокол №4 від 28.10.2020 р.)</p> <p>27. Павленко О. Г. Мараховська Н. В. Практикум з англійської мови (для здобувачів вищої освіти ОС «Магістр» спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування») / О.Г.Павленко, Н. В. Мараховська – Маріуполь: МДУ, 2020. – 125 с. (Протокол №8 від 24.02.2021)</p>	
156210	Пашина Наталя Полікарпівна	Професор, Основне місце роботи	Історичний факультет	<p>Диплом спеціаліста, Ленінградський орден Трудового Червоного Прапора державний педагогічний інститут ім. А. І. Герцена, рік закінчення: 1977, спеціальність: Історія, Диплом доктора наук ДД 003975, виданий 22.12.2014, Диплом кандидата наук КН 015755, виданий 31.10.1997, Аттестат</p>	32	Аналіз державної політики	<p>Наукові публікації у періодичних виданнях, які включені до наукометричних баз, рекомендованих МОН, зокрема Scopus або Web of Science Core Collection: Pashina N.P. Public Influence on Legislative Process in the Problem of Deoccupation of Donbas. // Baltic Journal of European Studies. 2019. Volume: 9. Issue 3. PP. 224—244.</p> <p>Pashina N.P. Regional Identity in Ukraine: Formation Factors and Functions// Studia Politica. Romanian Political Science Review. STUDIA POLITICA. Romanian</p>

доцента ДД
003657,
виданий
21.12.2001

Political Science Review
vol. XIX. no. 3 & 4. –
2019. – 561 с. (С. 491-
517).
Наукові публікації у
наукових виданнях,
включених до
переліку наукових
фахових видань
України:
1. Пашина Н.П., Булик
М.В. Міжетнічні
процеси в
Старобільському
повіті харківської
губернії в кінці XIX
початку XX ст.: на
прикладі мови //
Вісник
Маріупольського
державного
університету. Серія :
Історія. Політологія.
2018. Вип. 20. С.291-
301.
2. Пашина Н.П.
Регіональне лідерство
як стабілізуючий
фактор сучасних
міжнародних відносин
Вісник МДУ. Серія:
Історія. Політологія.
2018. Вип. 21. С.212 –
217.
3. Пашина Н. П.
Застосування
методики «кейс-стаді»
при вивченні
дисципліни «Аналіз
державної політики»
// Вісник МДУ. Серія:
Історія. Політологія.
2018. Вип. 22-23.
С.243 – 252.
4. Пашина Н.П.,
Новакова О.В.
Комунікативна
еволюція політичних
інститутів як умова
переходу від
патримоніальних до
сучасних суспільств //
Науковий часопис
Національного
педагогічного
університету імені М.
П. Драгоманова. Серія
22. Політичні науки та
методика викладання
соціально-політичних
дисциплін. Випуск 29:
збірник наукових
праць. К.: Вид-во НПУ
імені М. П.
Драгоманова, 2020. С.
28-37.
5. Макрополітична
ідентичність як
фактор політичної
безпеки у
багатоскладових
суспільствах
(теоретичний
аспект)// Вісник
Маріупольського
державного
університету. Сер. :
Історія. Політологія. –
2019. – Вип. 26. – 217
с. (С. 164-174).
6. Пашина Н. П.

Формування політичної ідентичності в умовах демократичної трансформації українського суспільства: Монографія. Луганськ: Вид-во «Ноулідж», 2013. 416 с.

Підручники, навчальні посібники, монографії:

1. Пашина Н. П., Новакова О.В. Аналіз державної політики: навчальний посібник. – Вид. 2-е, перероб. і доп. - Маріуполь: Вид-во Маріупольського державного університету, 2017. - 304 с. 2. Пашина Н. П. Методичні рекомендації до виконання індивідуальної роботи за методикою кейс-стаді з дисципліни «Аналіз державної політики» (для аспірантів спеціальності 052 «Політологія») / Уклад. Н. П. Пашина. - Маріуполь: Вид-во Маріупольського державного університету, 2021. 56 с.

3. Pashyna N. P. Statist identification of citizens as a stabilization factor for ukrainian society. Man, society, politics: topical challenges of the modernity : collective monograph – Lviv-Toruń : Liha-Pres, 2019. – P.87-102.

4. Пашина Н. П. Генеза етноструктури Донбасу як фактор регіональної ідентичності Південного Сходу України (1861 – 1900 рр.) монографія Ніжин Видавець ПП Лисенко М.М., 2017. – 264 с. з іл.

5. Пашина Н. П. Луцишин Г. І. Вплив національних меншин на розвиток європейської інтеграції України / An Impact of the National Minorities on the Development of the Ukraine European Integration Wymiar integracji europejskiej. - Olsztyn-Lwow, 2017. - С. 83-90.

6. Пашина Н. П. Формування політичної ідентичності в умовах демократичної

						<p>трансформації українського суспільства: Монографія. Луганськ: Вид-во «Ноулідж», 2013. 416 с.</p> <p>7. Південний Схід України в умовах суспільно-політичної кризи / За ред. К. В. Балабанова. Маріуполь : МДУ, 2018. 420 с.</p> <p>Стажування: Балтійський науково-дослідний інститут проблем трансформації економічного простору (м. Ріга, Латвія) на тему «Інноваційні освітні технології: досвід країн Європейського Союзу та його впровадження в підготовку фахівців з політології та управління» за спеціальністю 052 «Політологія» о обсязі 5 кредитів ECTS (150 годин) (Serija C 20171101). Період навчання: 01.11 по 17.11. 2017 року. Сертифікат B2 з англійської мови (Baltic Research Institute of Transformation Economic Area, Foreign Department, Test of English General (Upper Intermediat CEF B2/2017/11/15/01))</p>
--	--	--	--	--	--	--

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Програмні результати навчання ОП	ПРН відповідає результату навчання, визначеному стандартом вищої освіти (або охоплює його)	Обов'язкові освітні компоненти, що забезпечують ПРН	Методи навчання	Форми та методи оцінювання
<i>РНО7. Застосовувати систематичні знання змісту основоположних теоретичних концептів і методик, аналізу і прогнозування політичних процесів та політичних відносин, розробки</i>	☐	Методологія та організація науково-дослідної роботи політолога	Методи навчання: активні та інтерактивні. Проблемні лекції, лекції-кейси, семінаські/практичні заняття творчі завдання, індивідуальні завдання, робота з інформаційними ресурсами в мережі Інтернет, презентації, відео-лекції, ділові ігри.	Поточний (перевірка знань на семінарах, за допомогою виконання самостійних домашніх завдань, модульної контрольної роботи); підсумковий — семестровий (перевірка індивідуально-творчих завдань, підсумкові тести).
		Політичні процеси та політичні відносини	Словесні методи: лекція, лекція-дискусія; наочні:	Поточний (перевірка знань на семінарах, за допомоги

<p><i>та наукового обґрунтування політичних рішень і дій, оцінки їх впливу у середньостроковій та довгостроковій перспективах.</i></p>			<p>демонстрація матеріалу за допомогою мультимедіа-засобів; практичні: контрольні роботи, тести, індивідуальне науково-дослідне завдання. Творчі, проблемно-пошукові методи: постановка наукової гіпотези, розгляд якої має знайти відображення в навчальній діяльності аспірантів. У кожному з змістовних модулів аспіранти вивчають відповідні першоджерела методом переосмислення та актуалізації певних класичних положень до практики сучасного політичного процесу.</p>	<p>виконання самостійних домашніх завдань, модульної контрольної роботи); підсумковий — семестровий (у вигляді екзамену).</p>
	<p>Методологія наукової діяльності</p>	<p>В процесі навчання використовуються словесні методи: лекція, лекція-дискусія; наочні: демонстрація матеріалу за допомогою мультимедіа-засобів; практичні: контрольні роботи, тести, індивідуальне науково-дослідне завдання. Крім того, важливу роль відіграють творчі, проблемно-пошукові методи, пов'язані із постановкою наукової гіпотези, розгляд якої має знайти відображення в навчальній діяльності аспірантів. Основними формами навчання є лекції, семінарські завдання, самостійна робота аспірантів.</p>	<p>Оцінювання рівню здобутих аспірантами знань та якості набутих навичок здійснюється на основі поточного та підсумкового контролю знань. Формами поточного контролю знань є: - усне опитування, співбесіди – для перевірки засвоєння загальнотеоретичних та методологічних засад наукових досліджень; - розв'язання задач та проблемних ситуацій – для контролю практичних навичок; - перевірка та захист індивідуальних завдань – для розвитку творчих пошуків, навичок дослідницької роботи та підсумовування самостійної роботи аспірантів; - контрольні роботи – для проміжного контролю повноти, комплексності знань. Об'єктом оцінювання знань аспірантів є програмний матеріал, засвоєння якого перевіряється шляхом поточного і підсумкового контролю за 100-бальною шкалою. Засоби оцінювання: тести, контрольні роботи, виступи на семінарських заняттях, підсумковий тест.</p>	
<p><i>РНОб. Використовувати сучасні засоби і технології організації та здійснення освітнього процесу, знати систему вищої освіти в Україні, специфіку професійно-педагогічної діяльності викладача вищої школи; використовувати законодавче та нормативно-правове</i></p>	<p>☐</p>	<p>Педагогіка вищої школи</p>	<p>Традиційні: словесні (лекція (вступна, проблемна, лекція-прес-конференція, розповідь, бесіда), наочні (демонстрація, ілюстрація); практичні (аналіз ситуацій професійного вибору, виконання різнорівневих завдань педагогічної насиченості), інтерактивні (робота в парах, ділові ігри, дискусії).</p>	<p>Співбесіда зі здобувачами освіти під час індивідуальних занять; консультація; тестова перевірка знань; перевірка індивідуального навчально-дослідного завдання; експрес-опитування; екзамен.</p>
		<p>Ділова українська мова</p>	<p>Практичні заняття, робота зі словниками, енциклопедіями, довідковою літературою, конспектування наукової</p>	<p>Співбесіда, завдання для самостійної роботи, індивідуальні завдання, тестування.</p>

забезпечення вищої освіти, здійснювати відбір та використання методів викладання з врахуванням специфіки наряду підготовки.			літератури (статей), розроблення цифрового нарративу, пошук інформації в Інтернеті.	
РНО5. Вміти ідентифікувати наукові та практичні проблеми, готувати наукові тексти та доповіді, здійснювати публічну апробацію результатів досліджень державною мовою, демонструвати усну та письмову комунікацію.	☐	Ділова українська мова	Практичні заняття, робота зі словниками, енциклопедіями, довідковою літературою, конспектування наукової літератури (статей), розроблення цифрового нарративу, пошук інформації в Інтернеті.	Співбесіда, завдання для самостійної роботи, індивідуальні завдання, тестування.
РНО4. Застосовувати знання методів та технологій наукової комунікації іноземною мовою; стилістичні особливості представлення результатів наукової діяльності в усній та письмовій формі іноземною мовою, навиків аналізу наукових текстів іноземною мовою, здійснювати професійну діяльність іноземною мовою.	☐	Наукова комунікація іноземною мовою	<p>Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:</p> <p>1) за джерелом інформації:</p> <ul style="list-style-type: none"> - словесні: семінарські заняття із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – презентація), пояснення, розповідь, бесіда; - наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація; <p>2) за логікою передачі і сприймання навчальної інформації:</p> <ul style="list-style-type: none"> - індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні; <p>3) за ступенем самостійності мислення:</p> <ul style="list-style-type: none"> - репродуктивні, пошукові, дослідницькі; <p>4) за ступенем керування навчальною діяльністю:</p> <ul style="list-style-type: none"> - під керівництвом викладача; - самостійна робота: (робота з книгою; інформаційно-довідковими матеріалами); - виконання індивідуальних навчальних проєктів. <p>II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:</p> <p>1) методи стимулювання інтересу до навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - навчальні дискусії; - створення ситуації пізнавальної новизни; - створення ситуацій зацікавленості. 	Поточний контроль, усне опитування, виконання практичних завдань, підсумковий контроль (відкриті питання).
РНО3. Використовувати основні методи та засоби отримання, збереження, переробки інформації за допомогою сучасних ІКТ, планувати та здійснювати	☐	Аналіз державної політики	Проблемні лекції, творчі завдання, робота в Інтернет, кейси, презентації, рольові ігри, візуальне супроводження навчального процесу (відео презентації, відеозаписи тощо). Вивчення окремих випадків, або конкретних ситуацій («кейс-стаді»). Підготовка двох взаємопов'язаних есе.	поточний (перевірка знань на семінарах, за допомоги виконання самостійних домашніх завдань, модульної контрольної роботи); підсумковий – семестровий (у вигляді екзамену).

<p>науково-дослідну роботу за допомогою ефективного використання ІКТ, застосувати вміння пошуку інформації в спеціалізованій літературі, використовуючи різноманітні ресурси: журнали, бази даних, on-line ресурси.</p>		<p>ІКТ в сучасних наукових дослідженнях</p>	<p>Викладання дисципліни здійснюється через лекційні та практичні заняття, індивідуальні та групові консультації, самостійну роботу здобувачів з виконання практичних завдань по кожній темі по індивідуальним варіантам згідно до тематики наукової роботи, захист практичних робіт, тестування.</p>	<p>Поточний контроль знань здобувачів здійснюється за допомогою тестів, опитувань по темах, захисту звітів про виконання практичних робіт. Модульний контроль здійснюється із застосуванням тестів або письмової контрольної роботи. Підсумковий модульний контроль передбачає виконання тестового завдання.</p>
<p>РНО2. Планувати і здійснювати міждисциплінарні наукові дослідження політичних процесів, демонструвати системний науковий світогляд, фахово представляти результати наукових політологічних досліджень, формулювати висновки і розробляти рекомендації, працювати в команді дослідників, дотримуючись принципів академічної доброчесності та наукової етики.</p>	<p>☐</p>	<p>Методологія та організація науково-дослідної роботи політолога</p>	<p>Методи навчання: активні та інтерактивні. Проблемні лекції, лекції-кейси, семінаські/практичні заняття творчі завдання, індивідуальні завдання, робота з інформаційними ресурсами в мережі Інтернет, презентації, відео-лекції, ділові ігри.</p>	<p>поточний (перевірка знань на семінарах, за допомогою виконання самостійних домашніх завдань, модульної контрольної роботи); підсумковий — семестровий (перевірка індивідуально-творчих завдань, підсумкові тести)</p>
<p>РНО1. Вміти демонструвати сформовані систематичні уявлення про сучасні концепції філософії науки, основні стадії еволюції науки та наукової думки, про наукову картину світу;</p>	<p>☐</p>	<p>Методологія та організація науково-дослідної роботи політолога</p>	<p>Методи навчання: активні та інтерактивні. Проблемні лекції, лекції-кейси, семінаські/практичні заняття творчі завдання, індивідуальні завдання, робота з інформаційними ресурсами в мережі Інтернет, презентації, відео-лекції, ділові ігри.</p>	<p>поточний (перевірка знань на семінарах, за допомогою виконання самостійних домашніх завдань, модульної контрольної роботи); підсумковий — семестровий (перевірка індивідуально-творчих завдань, підсумкові тести)</p>
		<p>Методологія наукової діяльності</p>	<p>В процесі навчання використовуються словесні методи: лекція, лекція-дискусія; наочні: демонстрація матеріалу за допомогою мультимедіа-засобів; практичні: контрольні роботи, тести, індивідуальне науково-дослідне завдання. Крім того, важливу роль відіграють творчі, проблемно-пошукові методи, пов'язані із постановкою наукової гіпотези, розгляд якої має знайти відображення в навчальній діяльності аспірантів. Основними формами навчання є лекції, семінарські завдання, самостійна робота аспірантів.</p>	<p>Оцінювання рівню здобутих аспірантами знань та якості набутих навичок здійснюється на основі поточного та підсумкового контролю знань. Формами поточного контролю знань є: - усне опитування, співбесіди – для перевірки засвоєння загальнотеоретичних та методологічних засад наукових досліджень; - розв'язання задач та проблемних ситуацій – для контролю практичних навичок; - перевірка та захист індивідуальних завдань – для розвитку творчих пошуків, навичок дослідницької роботи та підсумовування самостійної роботи аспірантів; - контрольні роботи – для проміжного контролю повноти, комплексності знань. Об'єктом оцінювання знань аспірантів є програмний матеріал, засвоєння якого перевіряється шляхом поточного і підсумкового контролю за 100-бальною шкалою. Засоби оцінювання: Тести, контрольні роботи, виступи на семінарських заняттях, підсумковий тест.</p>
			<p>Методи навчання: активні та інтерактивні. Проблемні лекції, лекції-кейси, семінаські/практичні заняття творчі завдання, індивідуальні завдання, робота з інформаційними ресурсами в мережі Інтернет, презентації, відео-лекції, ділові ігри.</p>	<p>Оцінювання рівню здобутих</p>

<p>використовувати положення і категорії філософії задля аналізу та оцінювання різноманітних фактів та явищ; застосовувати навички аналізу сучасних світоглядних та методологічних проблем.</p>		<p>діяльності</p>	<p>використовуються словесні методи: лекція, лекція-дискусія; наочні: демонстрація матеріалу за допомоги мультимедіа-засобів; практичні: контрольні роботи, тести, індивідуальне науково-дослідне завдання. Крім того, важливу роль відіграють творчі, проблемно-пошукові методи, пов'язані із постановкою наукової гіпотези, розгляд якої має знайти відображення в навчальній діяльності аспірантів. Основними формами навчання є лекції, семінарські завдання, самостійна робота аспірантів.</p>	<p>аспірантами знань та якості набутих навичок здійснюється на основі поточного та підсумкового контролю знань. Формами поточного контролю знань є: - усне опитування, співбесіди – для перевірки засвоєння загальнотеоретичних та методологічних засад наукових досліджень; - розв'язання задач та проблемних ситуацій – для контролю практичних навичок; - перевірка та захист індивідуальних завдань – для розвитку творчих пошуків, навичок дослідницької роботи та підсумовування самостійної роботи аспірантів; - контрольні роботи – для проміжного контролю повноти, комплексності знань. Об'єктом оцінювання знань аспірантів є програмний матеріал, засвоєння якого перевіряється шляхом поточного і підсумкового контролю за 100-бальною шкалою. Засоби оцінювання: Тести, контрольні роботи, виступи на семінарських заняттях, підсумковий тест.</p>
<p>РН09. Визначити методологічні основи, підходи, сутність, функції та напрямки державної політики, аналізувати державно-політичні рішення, складати аналітичні документи в процесі розробки державної політики, фахово використовувати технології аналізу державної політики.</p>	<p>☐</p>	<p>Актуальні проблеми філософії</p>	<p>Словесні: лекції, проблемні лекції, проблемно-пошукові семінарські/практичні заняття Організаційно-діяльнісні ігри Навчальні дискусії Самостійна робота аспірантів Консультації</p>	<p>Співбесіди з аспірантами під час індивідуальних занять; тестова перевірка знань; перевірка індивідуального навчально-дослідного завдання; експрес-опитування; залік.</p>
<p>РН08. Вміти ставити завдання дослідницького характеру, виконувати комплексні політологічні дослідження з</p>	<p>☐</p>	<p>Аналіз державної політики</p>	<p>Проблемні лекції, творчі завдання, робота в Інтернет, кейси, презентації, рольові ігри, візуальне супроводження навчального процесу (відео презентації, відеозаписи тощо). Вивчення окремих випадків, або конкретних ситуацій («кейс-стаді»). Підготовка двох взаємопов'язаних есе.</p>	<p>Поточний (перевірка знань на семінарах, за допомоги виконання самостійних домашніх завдань, модульної контрольної роботи); підсумковий – семестровий (у вигляді екзамену).</p>
		<p>Ділова українська мова</p>	<p>Практичні заняття, робота зі словниками, енциклопедіями, довідковою літературою, конспектування наукової літератури (статей), розроблення цифрового наративу, пошук інформації в Інтернеті.</p>	<p>Співбесіда, завдання для самостійної роботи, індивідуальні завдання, тестування.</p>
		<p>Методологія та організація науково-дослідної роботи політолога</p>	<p>Методи навчання: активні та інтерактивні. Проблемні лекції, лекції-кейси, семінарські/практичні заняття творчі завдання, індивідуальні завдання, робота з інформаційними ресурсами в мережі</p>	<p>Поточний (перевірка знань на семінарах, за допомогою виконання самостійних домашніх завдань, модульної контрольної роботи); підсумковий – семестровий (перевірка індивідуально-</p>

<p>використання широкого кола сучасних методів дослідження, інформаційно-комунікативних технологій, інструментарію аналізу, представляти результати наукової діяльності в усній і письмовій формі при роботі у вітчизняних та міжнародних дослідницьких колективах.</p>		<p>Интернет, презентації, відео-лекції, ділові ігри.</p>	<p>творчих завдань, підсумкові тести)</p>
	<p>ІКТ в сучасних наукових дослідженнях</p>	<p>Викладання дисципліни здійснюється через лекційні та практичні заняття, індивідуальні та групові консультації, самостійну роботу здобувачів з виконання практичних завдань по кожній темі по індивідуальним варіантам згідно до тематики наукової роботи, захист практичних робіт, тестування.</p>	<p>Поточний контроль знань здобувачів здійснюється за допомогою тестів, опитувань по темам, захисту звітів про виконання практичних робіт. Модульний контроль здійснюється із застосуванням тестів або письмової контрольної роботи. Підсумковий модульний контроль передбачає виконання тестового завдання.</p>
	<p>Методологія наукової діяльності</p>	<p>В процесі навчання використовуються словесні методи: лекція, лекція-дискусія; наочні: демонстрація матеріалу за допомогою мультимедіа-засобів; практичні: контрольні роботи, тести, індивідуальне науково-дослідне завдання. Крім того, важливу роль відіграють творчі, проблемно-пошукові методи, пов'язані із постановкою наукової гіпотези, розгляд якої має знайти відображення в навчальній діяльності аспірантів. Основними формами навчання є лекції, семінарські завдання, самостійна робота аспірантів.</p>	<p>Оцінювання рівню здобутих аспірантами знань та якості набутих навичок здійснюється на основі поточного та підсумкового контролю знань. Формами поточного контролю знань є: - усне опитування, співбесіди – для перевірки засвоєння загальнотеоретичних та методологічних засад наукових досліджень; - розв'язання задач та проблемних ситуацій – для контролю практичних навичок; - перевірка та захист індивідуальних завдань – для розвитку творчих пошуків, навичок дослідницької роботи та підсумовування самостійної роботи аспірантів; - контрольні роботи – для проміжного контролю повноти, комплексності знань. Об'єктом оцінювання знань аспірантів є програмний матеріал, засвоєння якого перевіряється шляхом поточного і підсумкового контролю за 100-бальною шкалою. Засоби оцінювання: тести, контрольні роботи, виступи на семінарських заняттях, підсумковий тест.</p>